IPOR HOOFDSTRUCTUUR DE VOLGERLANDEN-OOST

COLOFON

DIT PRODUCT IS EEN CO-PRODUCTIE VAN:

DE VOLGERLANDEN

Hendrik-Ido-Ambacht
afdeling beheer openbare ruimte

PROJECTORGANISATIE DE VOLGERLANDEN
contactpersoon: Anthon Lodewijks

tel 078 - 770 2761
mail a.lodewijks@h-i-ambacht.nl

od205

Schiehavenkade 158-160
3024 EZ Rotterdam

tel 010 303 1277
www.od205.nl

projectnummer: 002-IP-06
versie: voorlopig ontwerp
datum: 29 mei 2018
mail: mail@od205.nl

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING | 05

CONCEPT VAN DE HOOFDSTRUCTUUR | 06

1. DE JACOBUSLAAN | 08

2. DUBBELE WETERING | 12

3. APPELLAANTE | 16

4. PERENLAANTJE | 22

5. DORPSWEIDE | 28

6. ‘T LANDJE | 34

BEHEERSOPZET | 38

BIJLAGE 1 - VOORLOPIG ONTWERP PLANKAART EN PROFIELEN | 39

04 DE VOLGERLANDEN

Inleiding

Dit voorlopige inrichtingsplan (VO-IPOR) voor de hoofdstructuur van De Volgerlanden-Oost is het vervolg op het stedenbouwkundig perspectief dat in 2016 is vastgesteld.

Met dit document worden de afspraken vastgelegd, die de afgelopen periode met verschillende stakeholders zijn besproken en verder uitgewerkt zijn. Met de afdeling Beheer Openbare Ruimte, ecoloog Ido Borkent, Projectorganisatie De Volgerlanden en penvoerder ontwerpbureau OD205 hebben we afgelopen driekwart jaar intensief nagedacht over de ruimtelijk-functionele implementatie van de ideeën uit het stedenbouwkundig perspectief.

De structuur en sfeer van de hoofdstructuur was bekend, maar de exacte maatvoering, keuze van de inrichting en materiaalgebruik hebben in VO-IPOR een uitgewerkte invulling gekregen. Onderhavig boekwerk is dan ook een verklarend document van een groot deel van de ontwerpbeslissingen die zijn verwerkt in de plankaart van het VO-IPOR.

Dit boekwerk begint met een korte beschrijving van het concept achter de hoofdstructuur. In de navolgende genummerde hoofdstukken wordt per hoofdstructuur onderdeel nader ingegaan op de gemaakte uitwerkingen.

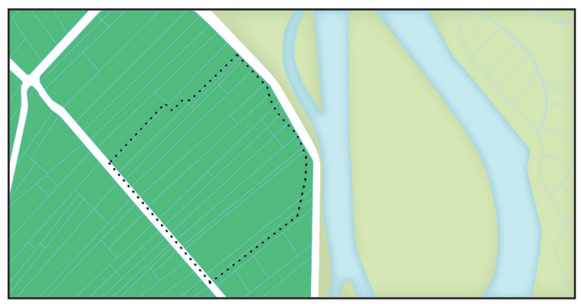
Concept van de hoofdstructuur

Het raamwerk vormt de ruimtelijke hoofdstructuur en bestaat uit oude en nieuwe ruimtelijke structuren. Het raamwerk integreert verschillende functies: oriëntatie, ontsluiting, waterhuishouding en identiteit. De Jacobuslaan en de Dubbele Wetering vormen een assenkruis, dat als vanzelf vier dorpen definieert.
Het is onze ambitie om de waardevolle onderdelen op te nemen in het plan. Door deze onderdelen op een ontspannen wijze in te passen, ontstaat een grote mate van vanzelfsprekendheid. Bestaande en nieuwe kenmerken en elementen vormen straks het ruimtelijk raamwerk voor De Vier Dorpjes.

De volgende bestaande elementen en kenmerken zijn in het plan geïntegreerd:
- Het perenberceau (ook Perenlaantje genoemd) is een uniek restant van het fruitboom-verleden van het gebied en dient als vanzelfsprekend opgenomen te worden in de nieuwe woonomgeving.
- Aan de zuidzijde vormt De Dorpsweide boven de tunnel van de Betuwelijn een fijn uitloopgebied voor de bewoners, eveneens met langzaamverkeers-verbindingen naar de dijk én naar het winkelcentrum. Dit ecologische en natuurlijke gebied refereert met de hoge grassen aan de hooiland-periode.
- Een deel van het bestaande landschap achter de Vrouwgelenweg is ingepast als ‘t Landje. Dit gebied kenmerkt zich door een aantal kamers in het slagenlandschap. De bestaande sfeer wordt hier zoveel mogelijk behouden en omwonenden kunnen hier dan ook even lekker door de natuur struinen.

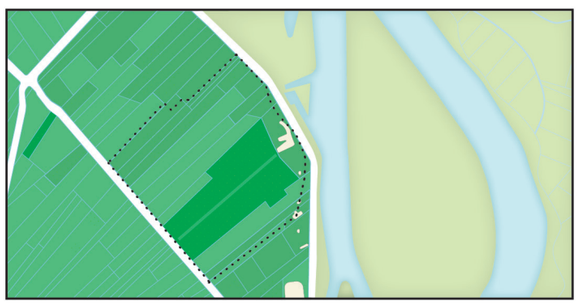
De volgende nieuwe elementen en kenmerken zijn in het plan opgenomen:
- Het Appellaantje; in het verlengde van de Amandelgaarde wordt een nieuw (fruit-) bomenlaantje aangelegd. Een verwijzing naar het Perenlaantje, het verleden en de kassen. Het laantje legt een ruimtelijke link met het noordelijk dijkbuurtje en het kerkje.
- Haaks hierop verbindt een nieuwe groenblauwe ruimte in noord-zuid richting Kruiswiel via het nieuwe woongebied met de Veersedijk en vice versa: de Dubbele Wetering.
- De Jacobuslaan is grotendeels al aangelegd maar is in het plan verder uitgewerkt om een passende inbedding in de nieuwe context te bewerkstelligen.

1850

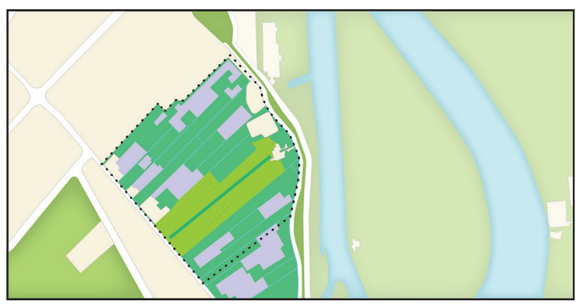
de hooiland-periode

1930

de fruitteelt-periode

1990

de glastuinbouw-periode

Het raamwerk

De Jacobuslaan

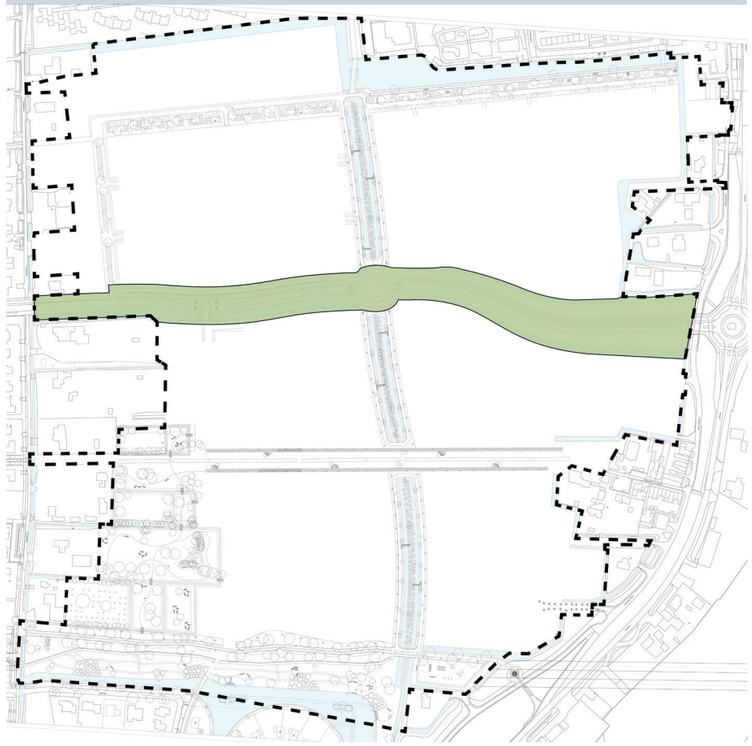
Concept/idee
De Jacobuslaan vormt een belangrijke entree van De Volgerlanden. Het is een licht slingerende weg die de Veersedijk met de Laan van Welhorst verbindt. Het meest oostelijke deel (van de dijk tot aan het begin van het talud) ligt er sinds jaren; ons ontwerp sluit hierop aan en omvat een klassiek laanprofiel in de richting van de Vrouwgelenweg.

Sfeer
De zachte bochten in het traject en de laanbeplanting zorgen ervoor dat er steeds wisselende perspectieven geboden worden doordat de straatbomen steeds weer prominent in het zicht van automobilisten, fietsers en voetgangers schuiven. De beleving van de aangrenzende bebouwing wordt daardoor ook gekenmerkt door grote variëteit.
Noordelijk van de hoofdrijbaan is een vrijliggend fietspad ingepast. Daarnaast sluit een ventweg aan die de randbebouwing van de noordelijk gelegen woonbuurt ontsluit.
Aan de zuidzijde van de hoofdrijbaan zorgt de Jacobustocht met aan weerskanten wilgenaanplant voor een contrasterende ruimtebeleving. De woonstraat die hieraan ligt ontsluit de zuidelijk woonbebouwing en wordt gekenmerkt door een kleinschaliger karakter.

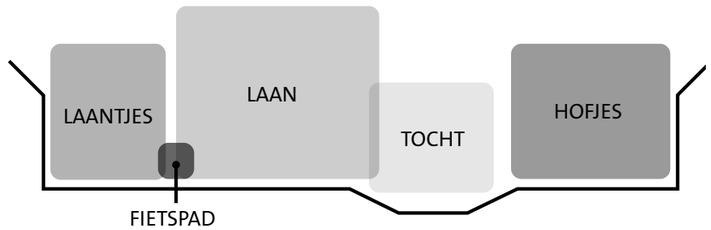
Materialen/beplanting
Het brede profiel wordt opgebroken door verschillende beplantingsniveaus om het zo een menselijke schaal te geven. Zo wordt de structuur op niveau 1 gewaarborgd door grote en hoog opgekroonde bomen aan de laan. Niveau 2 zijn de kleinere bomen die onder de grotere bomen te zien zijn op het maaiveld. Niveau 3 is dan de lage haagbeplanting die zorgt voor een prettige en menselijke schaal.

De laan wordt geasfalteerd en hier staan grote bomen langs. Gekozen is voor een combinatie van twee verschillende Esdoorn-soorten. De ontsluitingswegen van de dorpen worden bestraat met de concepten vanuit de dorpen zelf. Op de oever van het water worden knotwilgen geplant.

zone - De Jacobuslaan

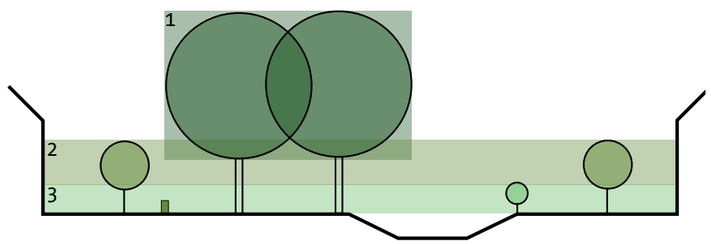

sferen

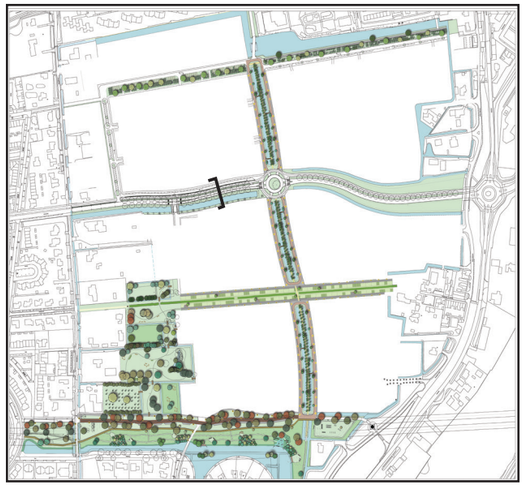
5 verschillende zones binnen de Jacobuslaan

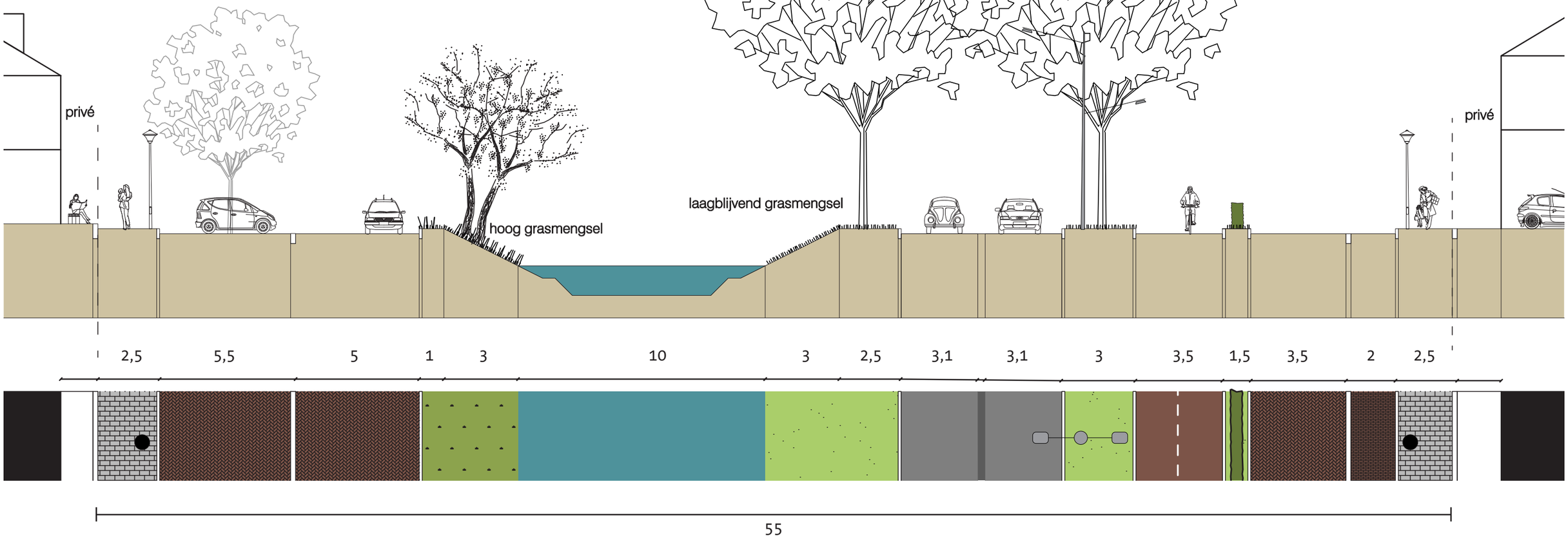
gelaagdheid

3 verschillende beplanting niveaus

Profiel A-A

privé
hoog grasmengsel
laagblijvend grasmengsel
privé
2,5
5,5
5
1
3
10
3
2,5
3,1
3,1
3
3,5
1,5
3,5
2
2,5
55

De laan wordt gevormd door Suikeresdoornen en Esdoornen. De twee rijen bomen staan symmetrisch aan beide zijden van de laan. Esdoornen en Suikeresdoornen wisselen elkaar af voor een dynamisch beeld.

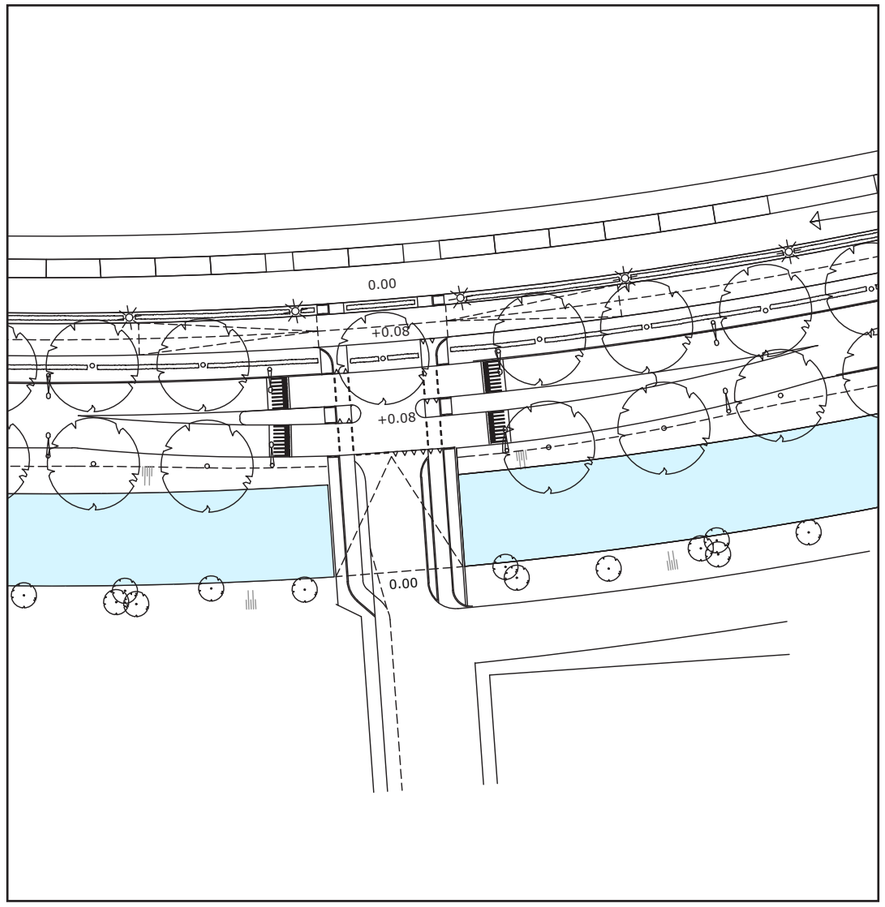
Op de zuidelijke oever van de watergang staan Knotwilgen en Bittere wilgen. Deze staan solitair en in groepjes van twee of drie. De bomen staan in een hoog grasmengsel: Moerasschraal grasmengsel. Dit bestaat uit:

Agrostis capillaris - Gewoon struisgras
Alopecurus pratensis - Grote vossenstaart
Anthoxanthum odoratum - Gewoon reukgras
Cynosurus cristatus - Kamgras
Deschampsia cespitosa - Ruwe smele
Festuca rubra - Rood zwenkgras
Holcus lanatus - Gestreepte witbol
Poa trivialis - Ruw beemdgras

Op de bermen en de noordelijke oever van de watergang komt een laag grasmengsel.

De laan wordt uitgevoerd in asfalt met daarop een scheidingsstreep. Het vrijliggende fietspad wordt aan één zijde begeleid door een haag van Veldesdoorn van 0.5m breed en 1m hoog.

Kruising
Ter plaatse van de aansluiting met het dorp De Hoven ten zuiden van de Jacobuslaan wordt de kruising middels een voorrangsregeling uitgevoerd. Het verkeer op de Jacobuslaan heeft op deze manier voorrang op al het kruisende verkeer. Om de snelheid op deze laan te remmen is er gekozen voor een licht krommend verloop van de lange lijn. Daarnaast is er ter plaatse van de kruising een plateau geplaatst dat er voor zorgt dat de snelheid tpv de kruising extra geremd wordt.

Detail aansluiting Jacobuslaan op dorp de Hofjes - niet op schaal

Asfalt weg

Rood asfalt fietspad

Laagblijvend grasmengsel

Hoog grasmengsel

niet op schaal

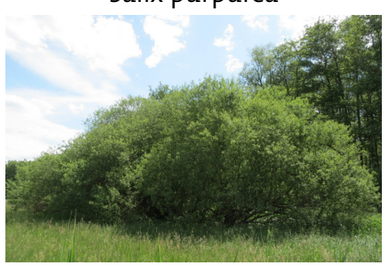
Acer patanoides ‘Emerald Queen’
Acer saccharum

Salix alba

Salix purpurea

Acer campestre haag

Verlichting

Dubbele Wetering

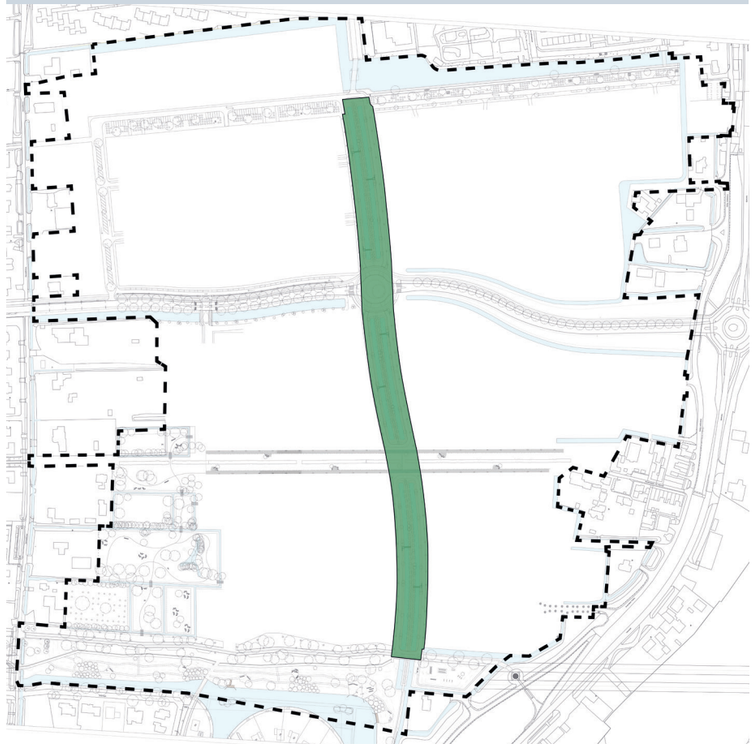
Concept/idee
De Dubbele Wetering vindt haar inspiratiebron in de Vrouwgelenweg. Net als deze eeuwenoude verbinding is de nieuwe Wetering een hoofdas in noord-zuid richting die water verzamelt en centraal naar het noorden afvoert.

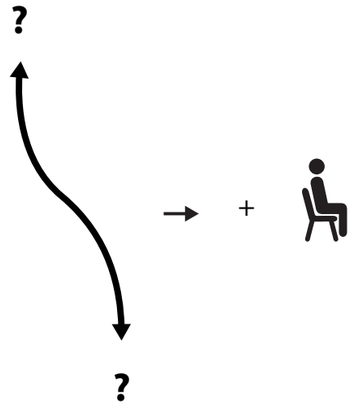
Het profiel is symmetrisch en bestaat uit een centraal gelegen kade met voetpad, en aan weerszijden een watergang.
Het is een bijzondere ruimte die uitnodigt tot wandelen en verblijven. Naast het voetpad zullen bankjes worden voorzien die gericht staan op de route.

De route wordt gekoppeld aan de wijk door middel van eenvoudige bruggetjes en trappen. Doordat de route net boven het water ligt wordt er meer afstand gecreëerd tot de weg, dit zorgt voor rust. De kade sluit aan op een van de kopse kanten bij de kruisingen en loopt door middel van een flauwe helling omhoog.

Sfeer
De rustige stille route heeft een groene natuurlijke sfeer van een kade. Lopen langs het water en door het groen zonder last te hebben van het verkeer. De natuurlijke sfeer wordt versterkt door de half verharding en de beplanting.

zone - Dubbele Wetering

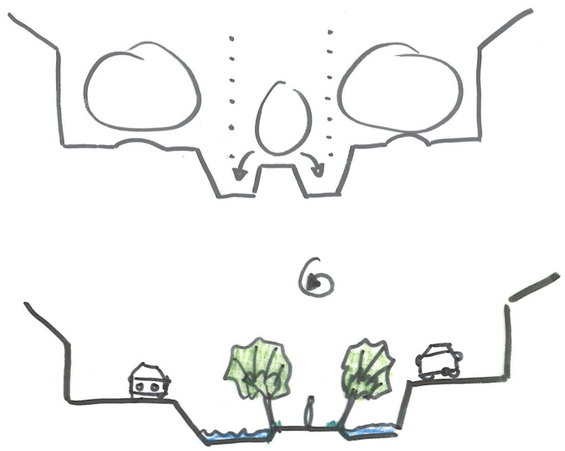

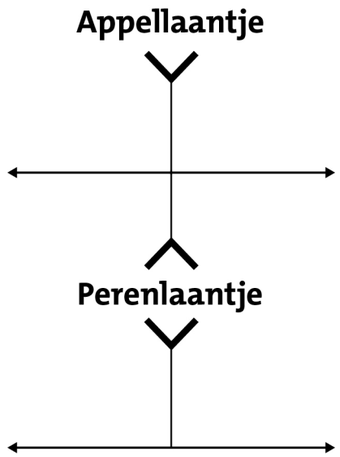
Route maken door verblijfsplekken toe te voegen

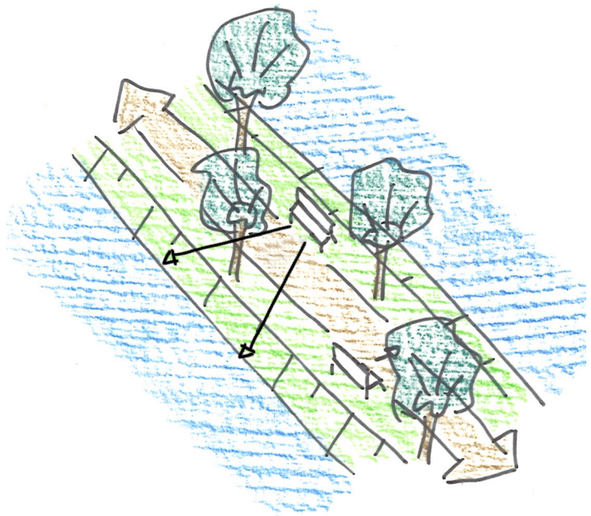
Route loopt over een lange groenstrook, een brede groenstrook met een smal pad

Kade ligt net boven het water en is beplant met knotwilgen

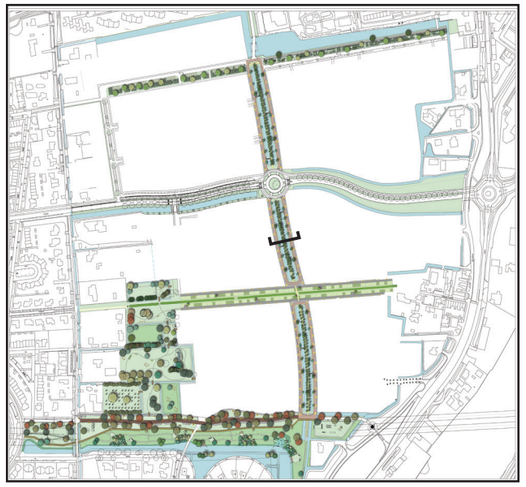

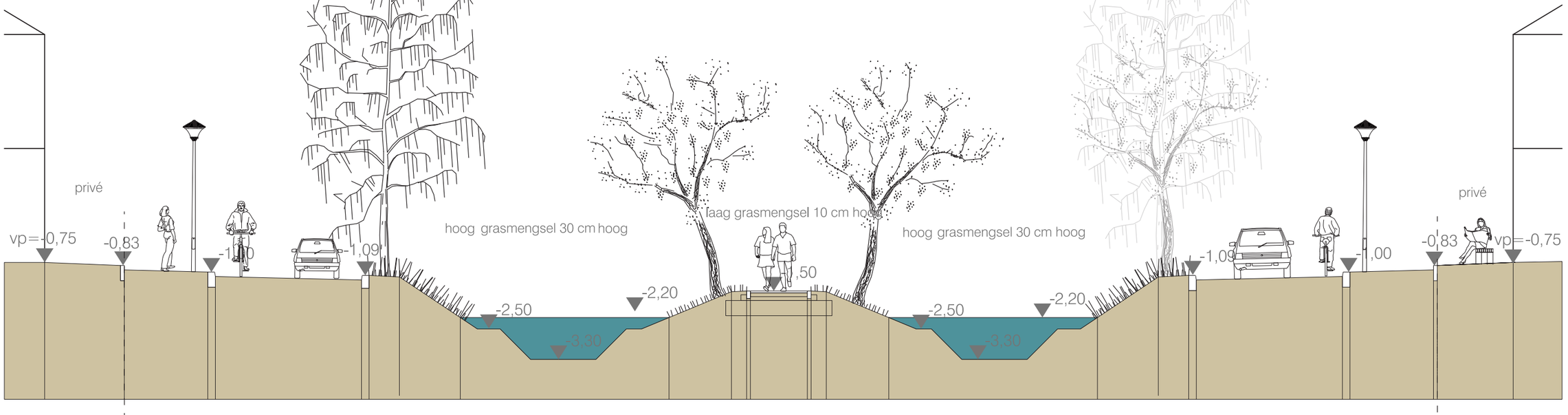
Entree Peren- en Appellaantje door middel van bruggen

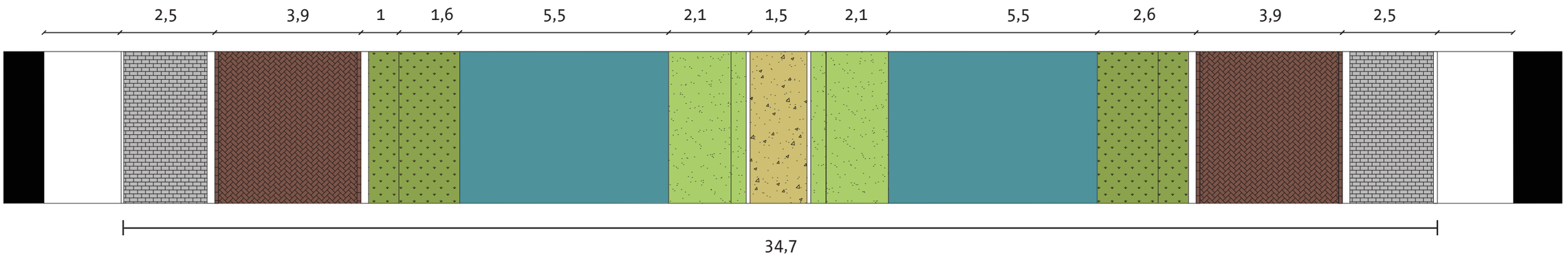

Verblijfsplekken gericht op de route

Profiel G-G

privé
vp=-0,75
-0,83
-1,00
-1,09
hoog grasmengsel 30 cm hoog
laag grasmengsel 10 cm hoog
hoog grasmengsel 30 cm hoog
-2,50
-2,20
-3,30
,50
-1,09
-1,00
-0,83
vp=-0,75
privé

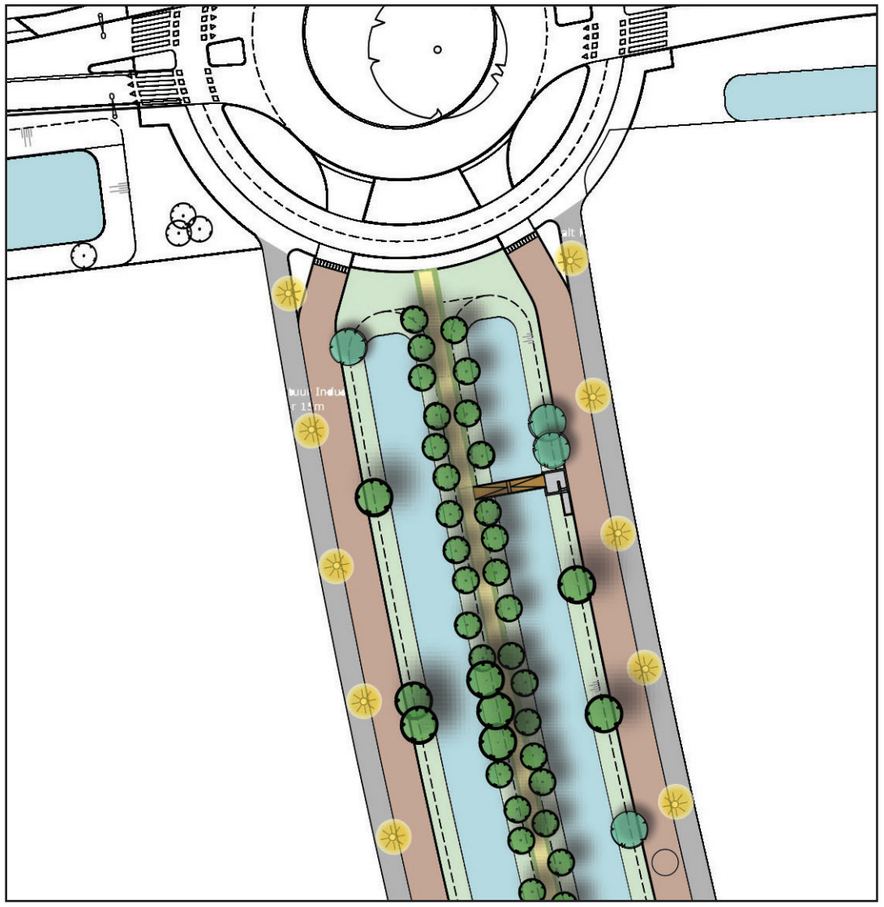

2,5
3,9
1
1,6
5,5
2,1
1,5
2,1
5,5
2,6
3,9
2,5
34,7

Materialen/beplanting
De kade wordt beplant met een laag grasmengsel (10 cm hoog), en de landschappelijke structuur wordt begeleid door een dubbele rij knotwilgen. Tussen deze knotwilgen worden ook andere wilgensoorten toegepast, zoals de Amandelwilg om de ecologische waarde voor mens en dier te vergroten. Het pad dat over de kade heen loopt bestaat uit half verharding.

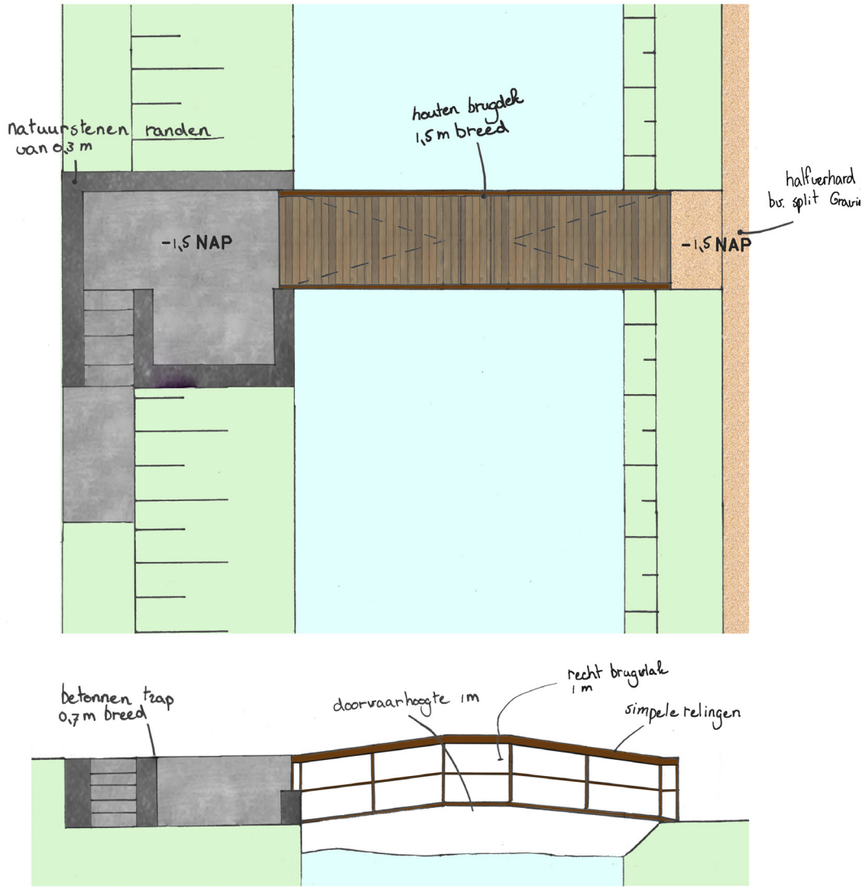
De oevers worden beplant met een hoger grasmengsel (30 cm hoog) om verschil te bieden met de kade. Af en toe zal er een knotwilg en els toegepast worden om te zorgen voor een aangename overgang naar de kade en aan te haken op de landschappelijke structuur. Tevens zullen deze bomen ook een aanleiding zijn om de weg te versmallen.

De bruggen zijn simpel en strak. Ze verwijzen naar bruggen uit de polder. Een smalle balustrade zorgt voor begeleiding en het opdelen van de brug.

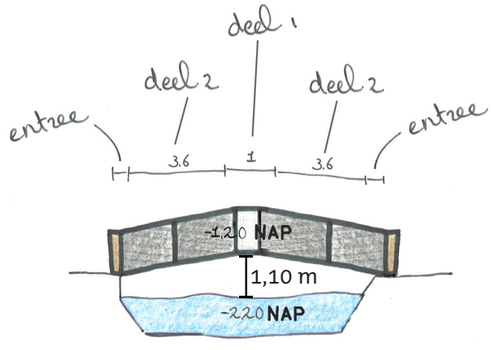
De trappen refereren aan vroegere boenstoepen. Deze wasplekken hebben een plateau op waterniveau, hierdoor kon men makkelijk kleding in het water wassen. Deze plekken waren toegankelijk door middel van trappen. Keerwanden van meestal beton of baksteen zorgen voor een gelijkvloerse

Detail aansluiting Dubbele Wetering op rotonde Jacobuslaan - niet op schaal

Detail brug: basis verdeling, brug verder uit te werken.

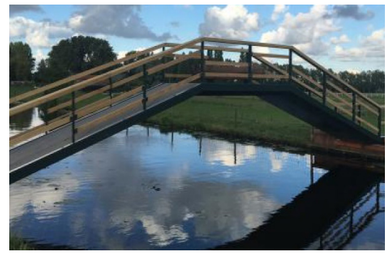

Concept brug

Referentie Dubbele Wetering

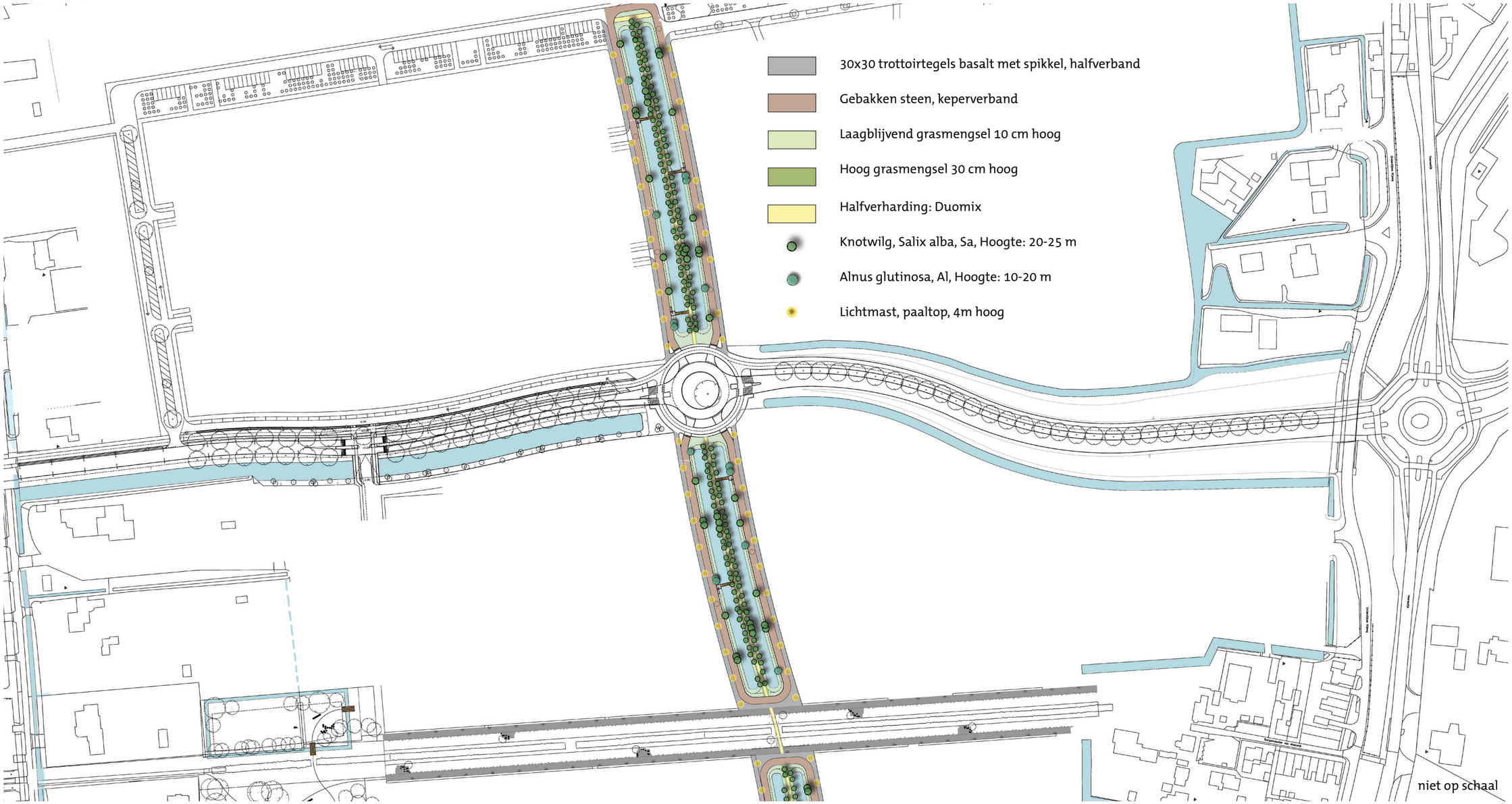

Referentie brug

Sfeer kade met knotwilgen

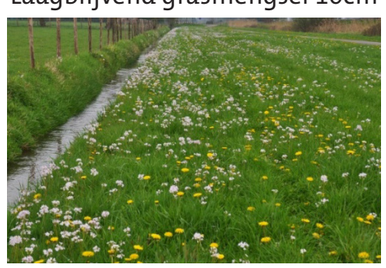
Historische boenstoep

Voetpad halfverharding

Laagblijvend grasmengsel 10cm

Salix alba

Alnus glutinosa

Verlichting

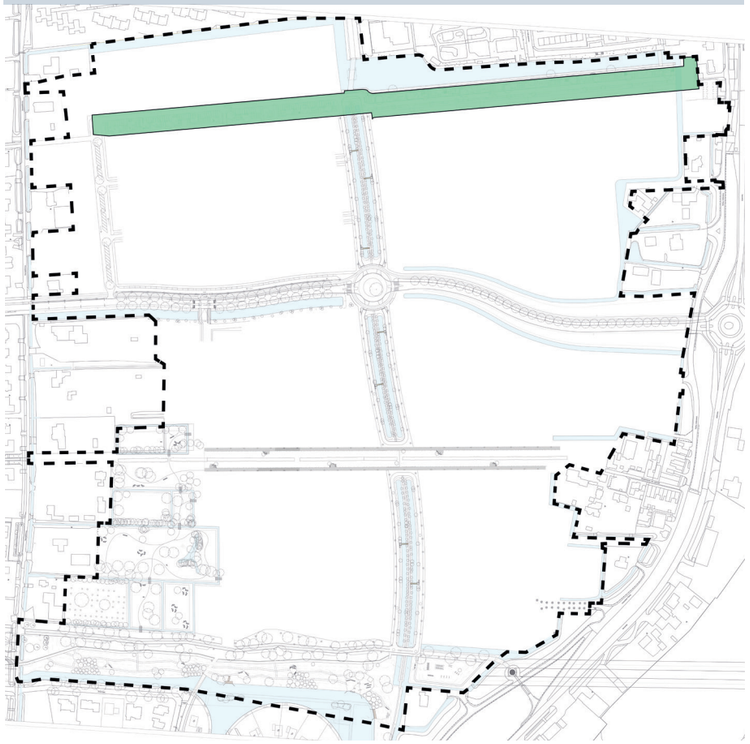
Appellaantje

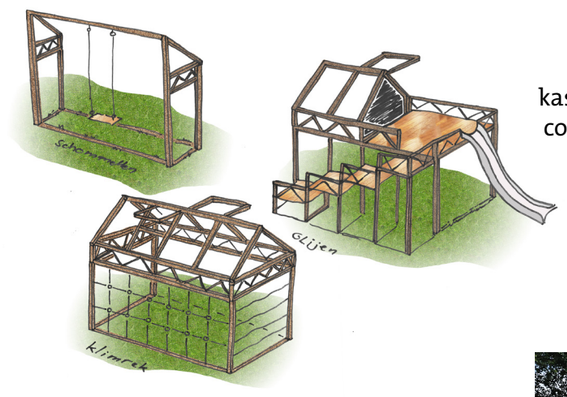
Concept/idee
Het basisidee van fruitboomgaarden is dat het is opgezet als een grid. Laagblijvende appelfruitbomen zorgen hier voor de sfeer van een boomgaard. Het grid kan af en toe onderbroken worden waardoor er ruimtes ontstaan waar in gespeeld en verbleven kan worden. Aan deze ruimtes staat een grote boom bijvoorbeeld een meidoorn. Binnen de breedte van 9 meter passen 3 rijen bomen, voor de ondergrond wordt een speciaal boomgaard-grasmengsel toegepast. Dit grasmengsel is een ideale habitat voor bestuivers van de fruitbomen. In het dorp ‘De Laantjes’ is de ruimte breder en is een stramien van 5 rijen bomen mogelijk, waartussen ook geparkeerd kan worden. In de zone zijn mensen welkom om doorheen te wandelen of te verblijven. Om wat speciale plekken te creeëren komt er op een enkele plek in het stramien een kleine kas als speel- of ontmoetingsplek. De kassen verwijzen naar de vroegere glastuinbouw en bieden gelegenheid om de dorpse gemeenschap om elkaar te ontmoeten of samen iets te organiseren.

Sfeer
Een oude fruitboomgaard waar je doorheen loopt. Er zijn geen paden dus de plekken ontstaan vanzelf. Net als vroeger spelen en verpozen in de boomgaarden. Langs het water ligt een lagere promenade, waar men zich ook even terug kunnen trekken.

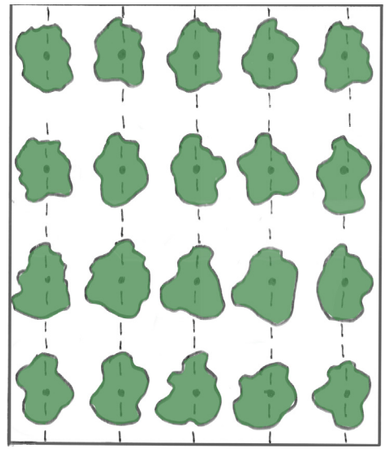
Materialen/beplanting
De laagstam appelbomen kunnen zo gesnoeid worden zodat ze niet te breed worden. De paden slijten vanzelf uit. Op een aantal plekken wordt er een boomgaard-grasmengsel ingezaaid. Aan de kinderen wordt ook gedacht door speeltoestellen toe te passen die refereren aan de kassen. De kassen worden gemaakt van eenvoudige materialen zoals staal en hout. De promenade wordt uitgevoerd in grote betonelementen zoals landbouwplaten.

zone - Appellaantje

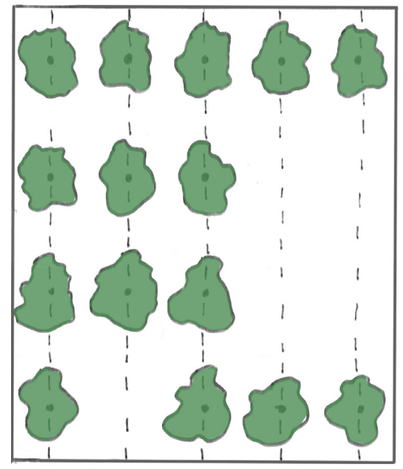

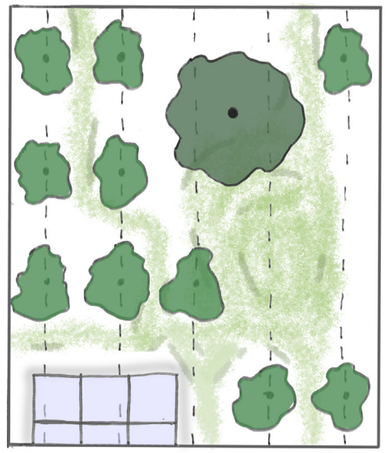
Speeltoestellen en ontmoetingsplekken geïnspireerd op het kassenverleden, simpele constructie van staal en hout

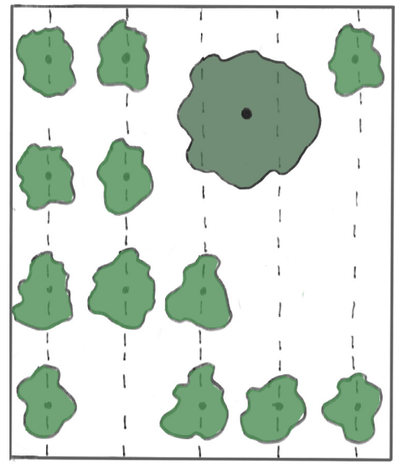
5 stramienen

Open plekken in grid vormen verblijfsplekken

Kassen/speelplekken

Grote boom aan open plek

Kas als ontmoetingsplek

Parkcafé/dorpstafel

Speeltoestellen

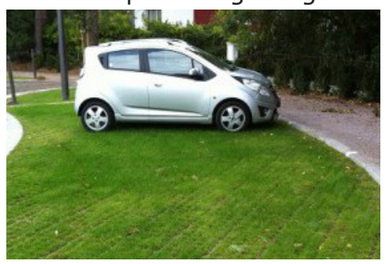

niet op schaal

Promenade

Parkeerplaatsen grastegels

Speelplek

Huidige tuinbouwkassen

Spelen in de boomgaard

Crataegus monogyna

Appelbomen

Salix sepulcralis 'Chrysocoma'

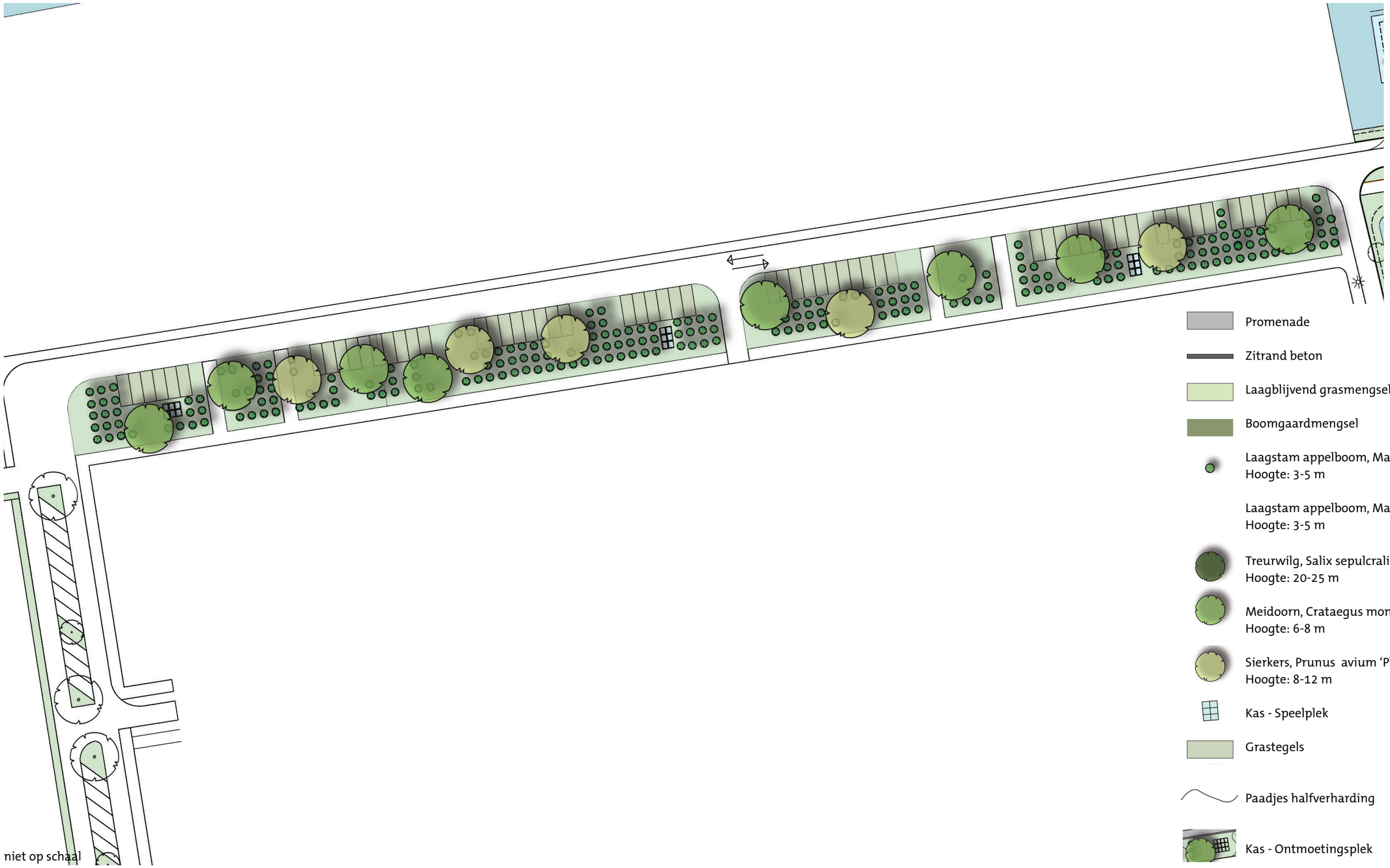
Laagblijvend grasmengsel

Prunus avium 'Plena'

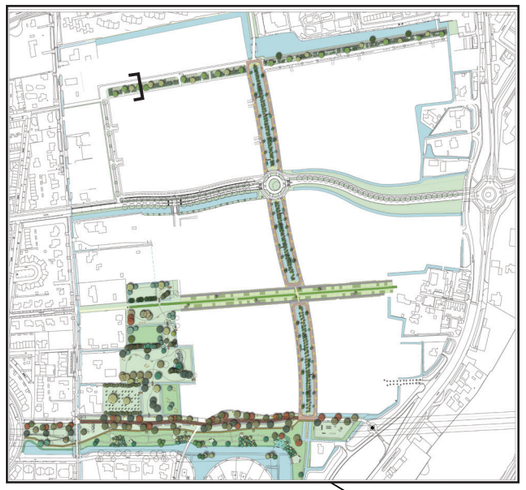

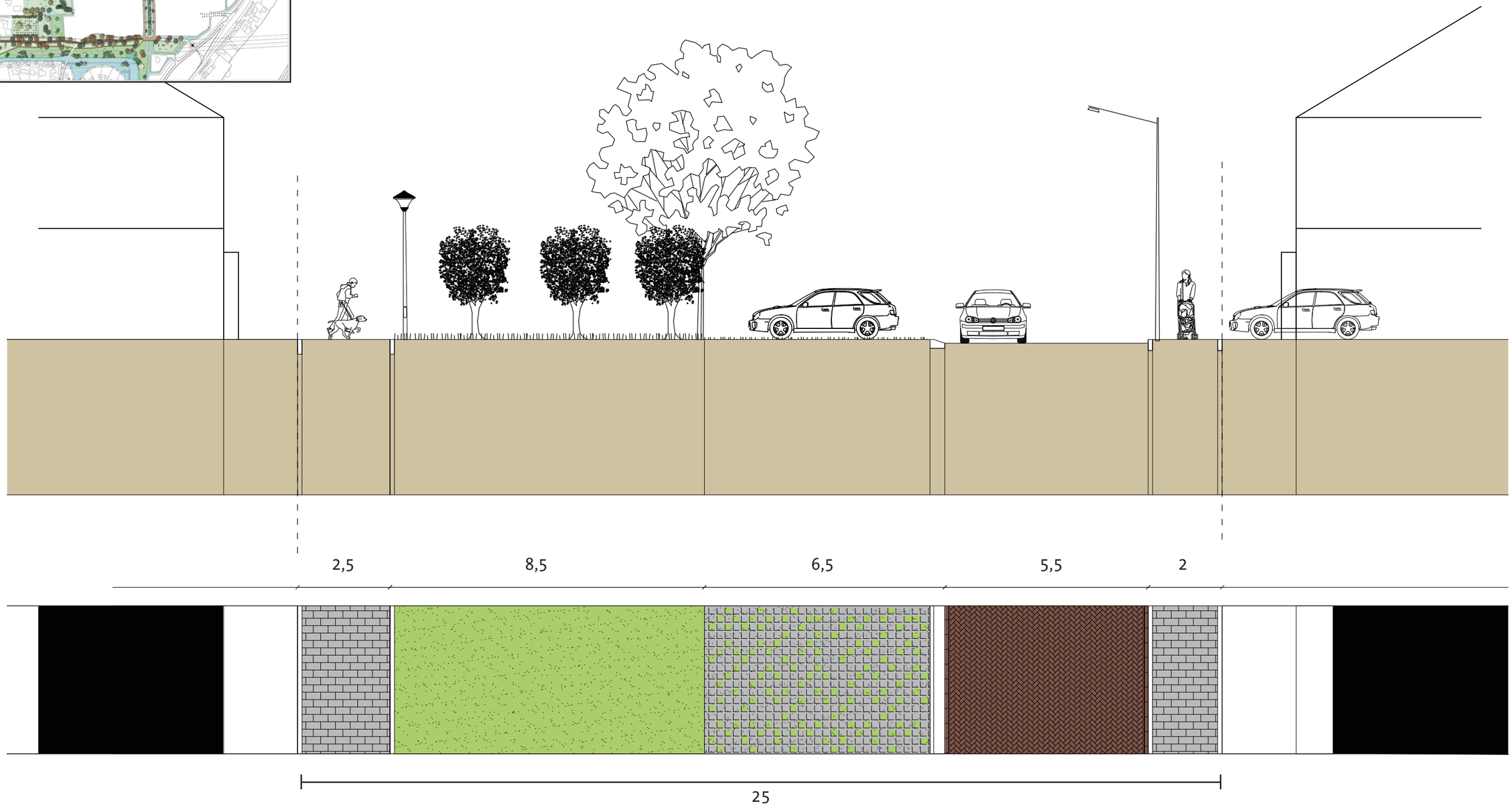
Westzijde- Appellaantje

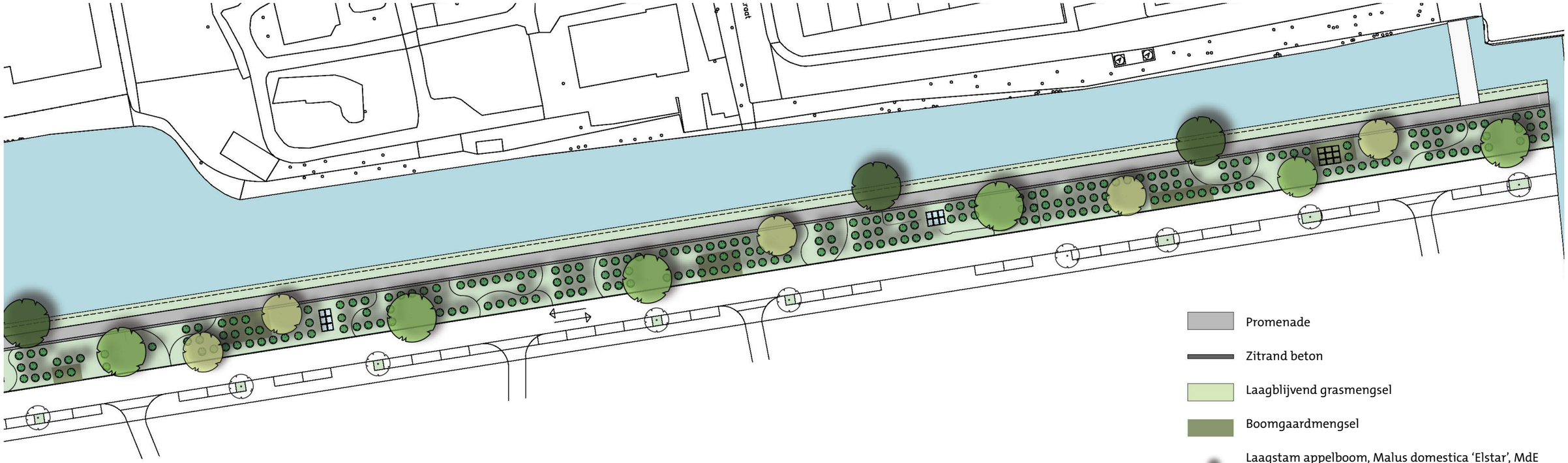
niet op schaal

Profiel E-E

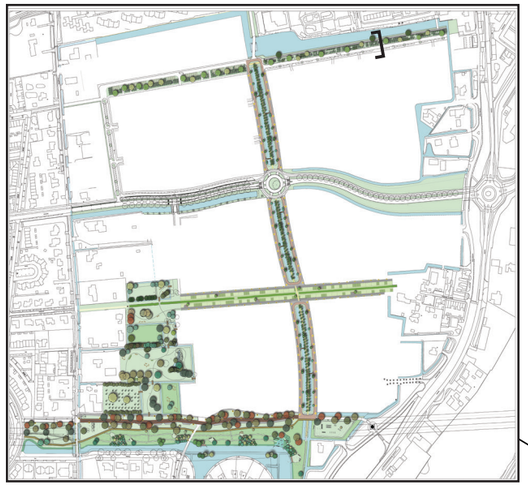

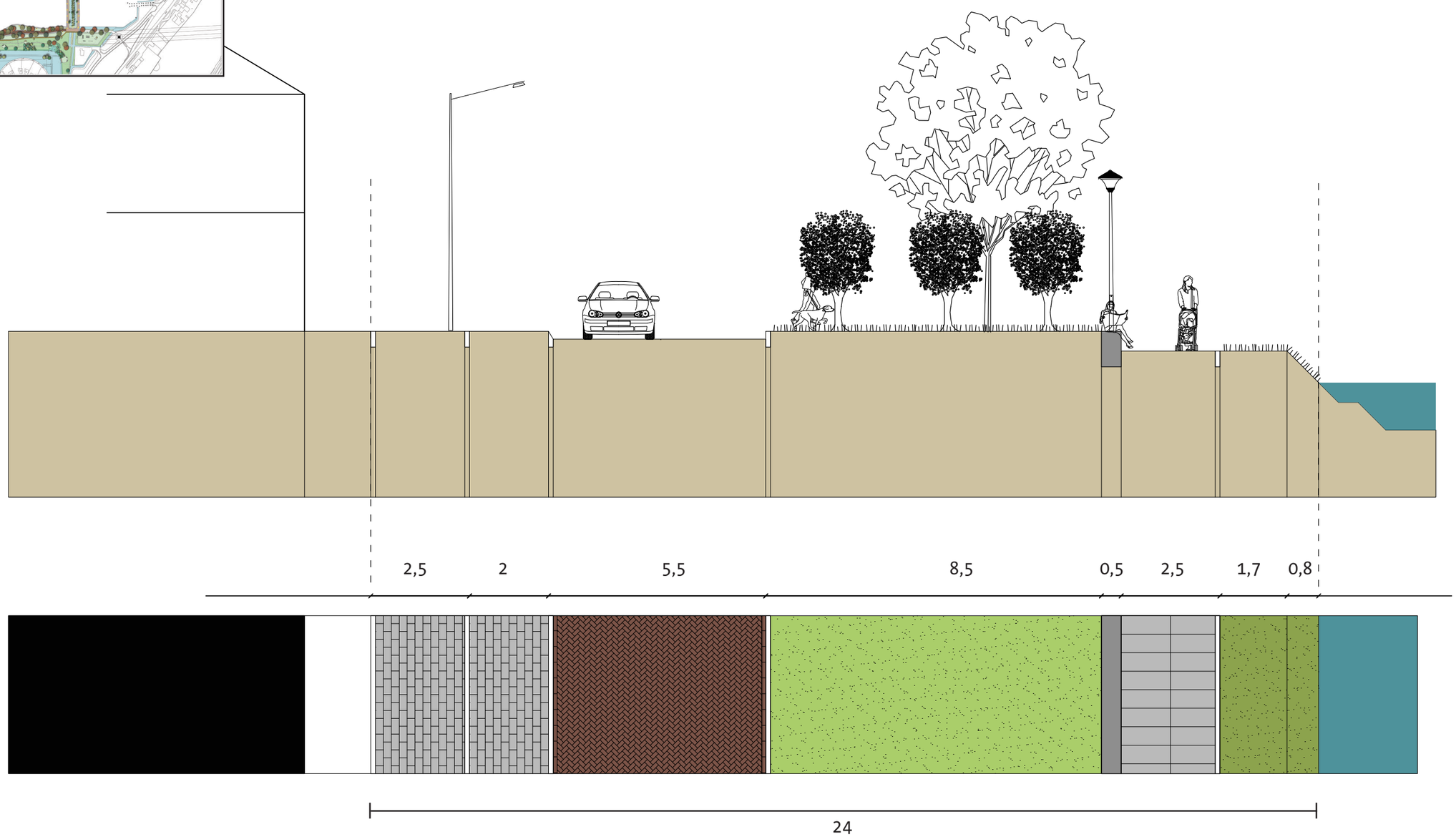
Oostzijde- Appellaantje

niet op schaal

Profiel F-F

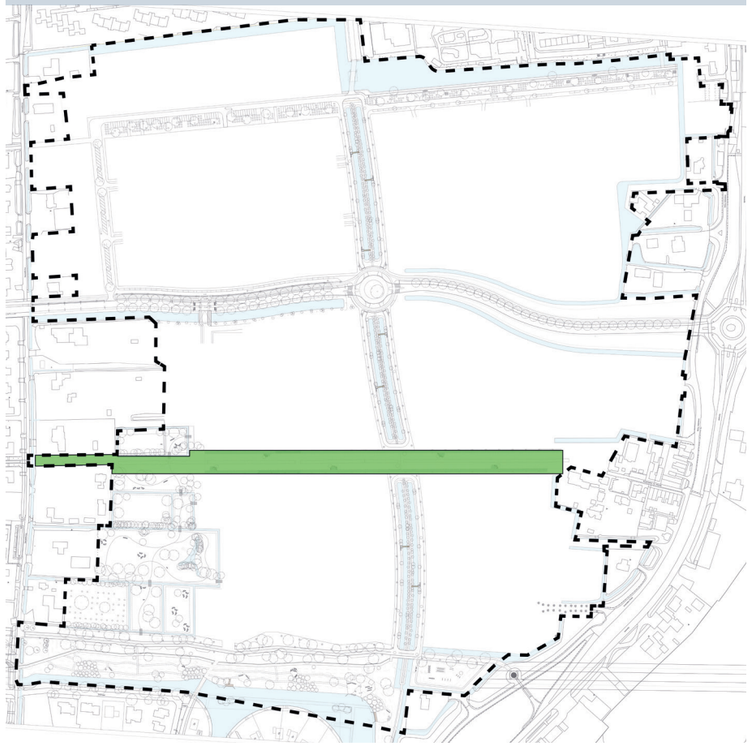
Perenlaantje

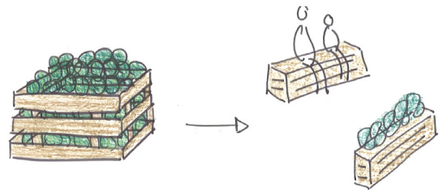
Concept/idee
Het Perenlaantje is het meest opvallende element in De Volgerlanden-Oost. Dat is nu zo en dat blijft zo. Een markant en uniek te noemen 'berceau' van perenbomen doorsnijdt het gebied over een lengte van circa 550 meter en geeft het een bijzonder en eigen karakter. Het Perenlaantje wordt een vanzelfsprekend onderdeel van de nieuwe woonomgeving. Autoverkeer wordt in de directe omgeving niet toegestaan; daarentegen worden de voetganger en de bewoner centraal gesteld. Brede woonpaden met zitbankjes langs de voorkanten van woningen flankeren in een centraal gelegen groene ruimte. Hart van deze ruimte is het perenberceau op een brede groenstrook. De groenstrook wordt divers ingericht, waarbij kleinschaligheid en bewoners-wensen centraal staan.

Sfeer
Wellicht is dit een ruimte waarbij bewoners mede verantwoordelijk kunnen zijn voor hun directe woonomgeving. Op deze manier zou het Perenlaantje rijker en diverser kunnen worden uitgevoerd dan de gemeentelijke budgetten normaliter zouden toestaan. Verder wordt zo het aspect sociale duurzaamheid gestimuleerd.

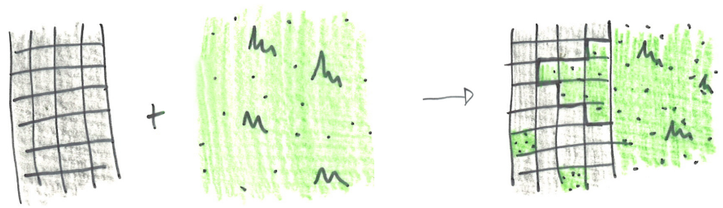
Materialen/beplanting
Groen krijgt in dit profiel zoveel mogelijk de ruimte. Dit is te zien aan de verharding, waar is gekozen voor extreem open verharding. Grote langwerpige elementen met groen voegwerk dragen bij aan het natuurlijke gevoel en zorgen er tegelijkertijd voor dat het water goed kan infiltreren. Dit is heel belangrijk, omdat het perenberceau niet te weinig, maar ook zeker niet te veel water kan hebben. De bestrating wordt hier en daar verbreed om een speels effect te krijgen en zo verblijfsplekken te creëren.
Het groen wordt ook doorgevoerd in mogelijke begroeiing van de gevels. De routes langs de bebouwing zijn toegankelijk voor hulpdiensten maar niet voor auto's. *In het DO moet de fundering van de open verharding nader worden onderzocht.*

zone - Perenlaantje

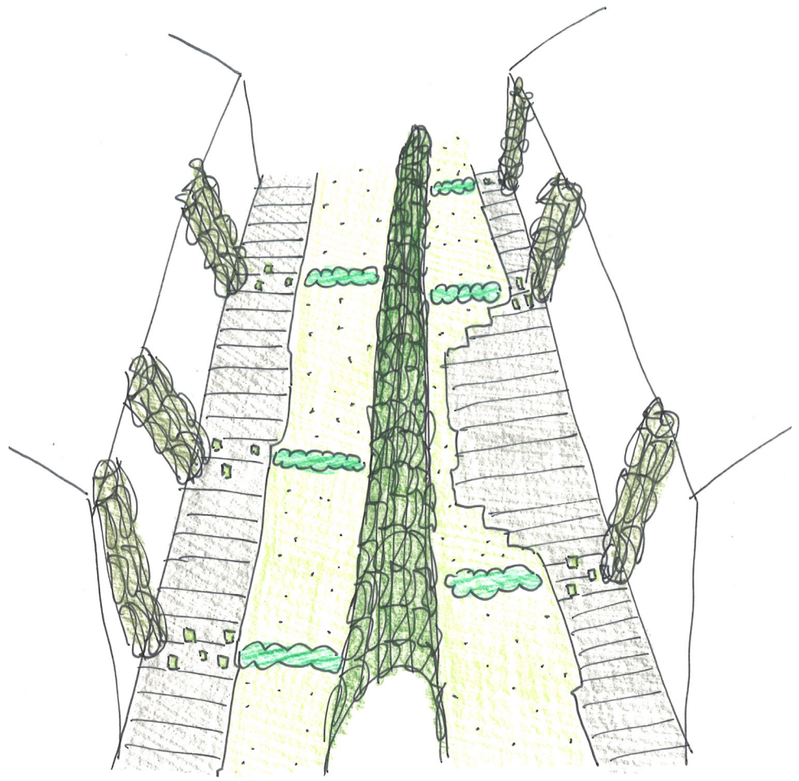

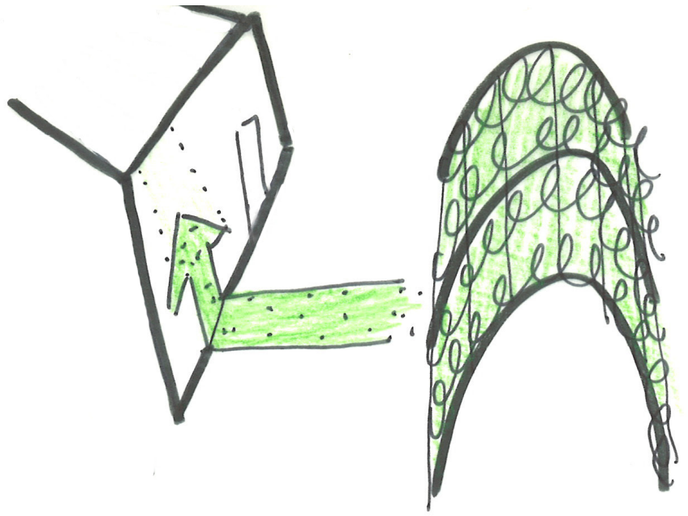
Fruitkisten gebruiken als meubilair

Menging bestrating en groen

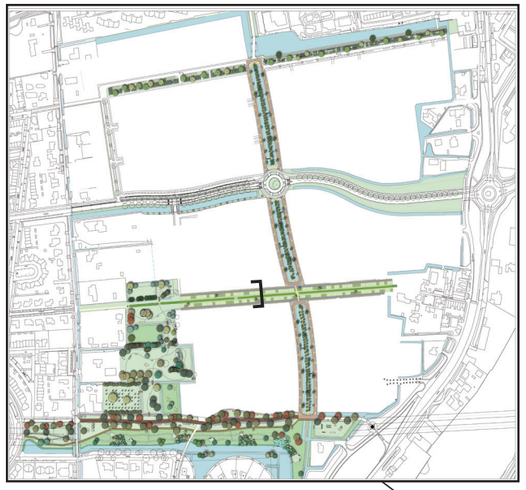

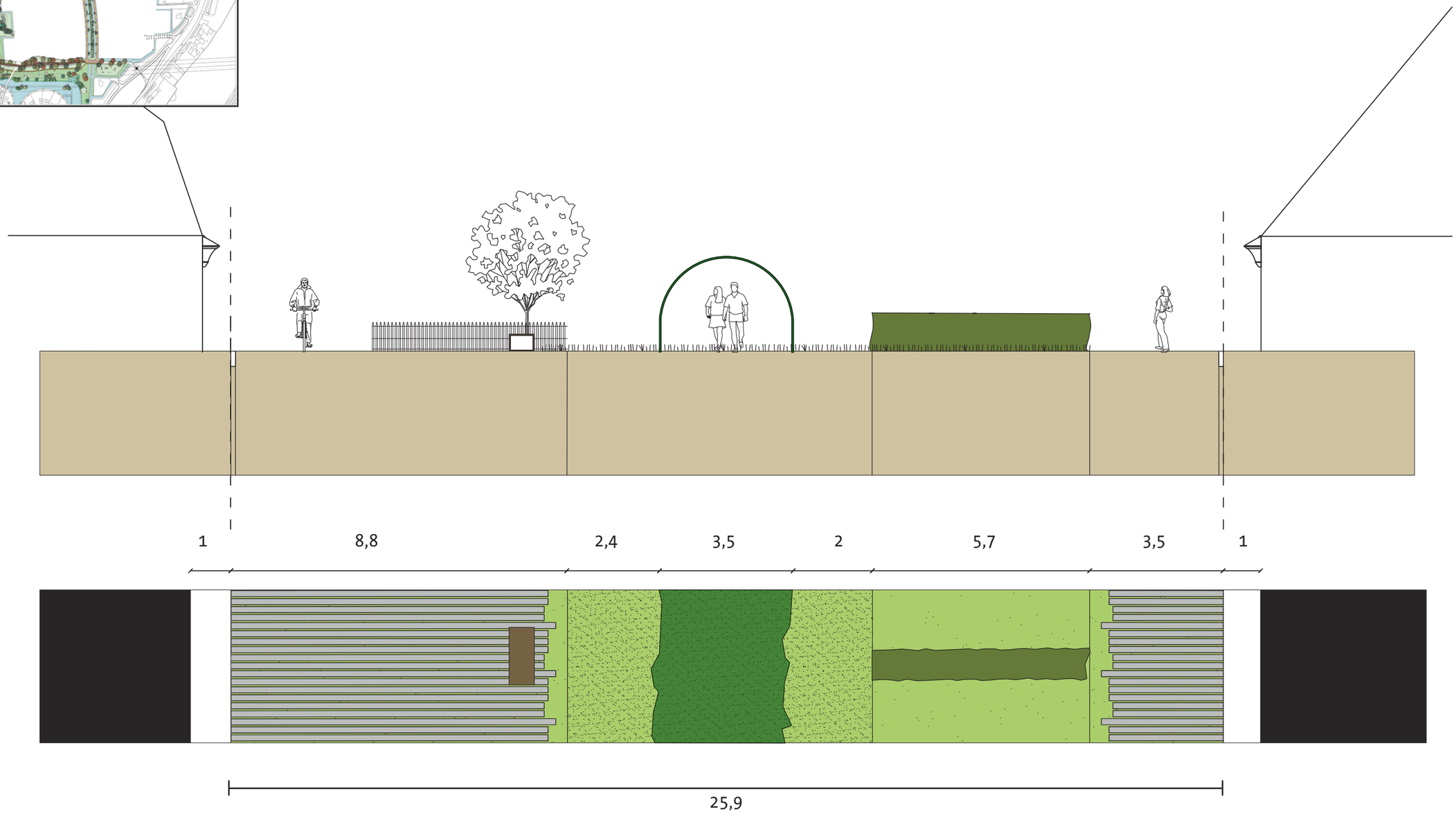
Ruimte voor de natuur

Klimplanten doortrekken tegen muren in lijn met hagen de de overtuinen afscheiden van elkaar.

Profiel D-D

De groene ruimte langs het perenlaantje wordt verdeeld in kamers binnen een bepaald stramien. Hier is een mooie verdeling mogelijk van openbare gedeelten en overtuinen. De overtuinen komen in bruikleen bij bewoners en zij kunnen hier zitten en tuinieren. Belangrijk is wel dat er geen grote constructies worden gemaakt die het zicht kunnen belemmeren. Er zijn twee routes langs de bebouwing en er is een route onder het perenberceau.

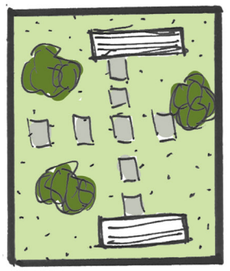
Tussen de verschillende overtuinen kan, haaks op het perenberceau, een haag of een schapenhek geplaatst worden, om een de kamer te markeren. Een kamer kan bestaan uit 1, 2 of 3 slagen en kan openbaar van aard zijn of als overtuin in bruikleen worden gegeven.
Bewoners kunnen kiezen uit de 5 verschillende sfeertuinen. Deze sfeertuinen voldoen aan een aantal kenmerken. Mocht de juiste sfeertuin er voor een bewoner niet tussen zitten, kan hij of zij aan de slag met een blanco tuin. Zij moeten zich binnen deze tuin wel houden aan de bepaalde spelregels.

Kamer typologiën

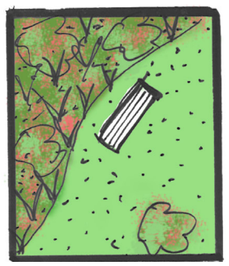
Verscholen oase

- verschillende hoge siergrassen
- uitgemaaide paden
- verscholen zitgelegenheden

Gazon van rust

- gazon
- stapstenen
- open
- zitje
- struweel

Groene omhelzing

- helft van de tuin bestaat uit een groot plantenvak, beplanting
- helft van de tuin bestaat uit een grasveld
- beschut zitten en toch open ruimte

Beschut terras

- randbeplanting van struiken
- grasveld
- zitgelegenheden op vlonder

Kleurrijke dwaaltuin

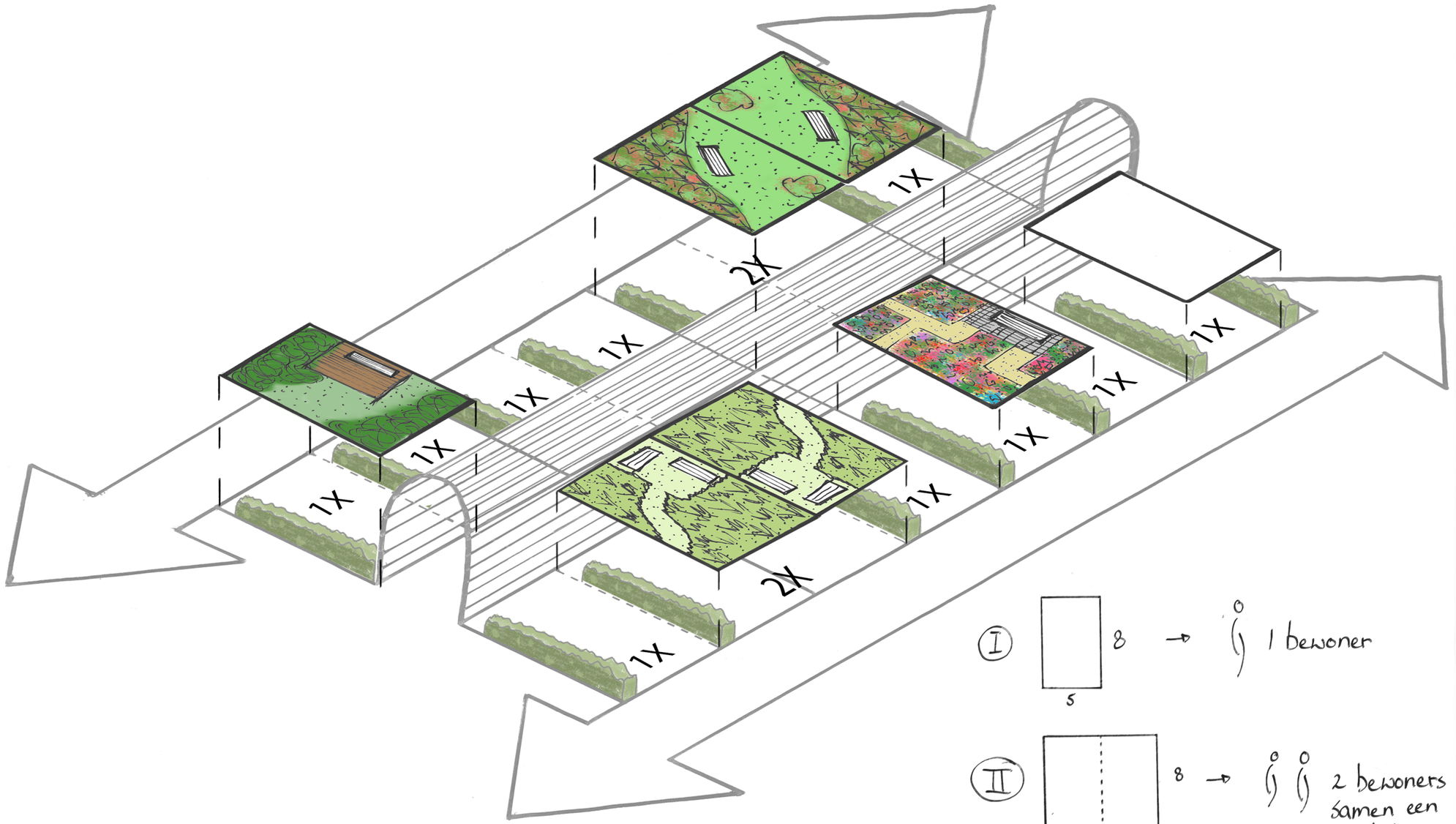
- halfverhard pad met plantvakken
- verschillende soorten beplanting met kleurrijke bloemen/vruchten/bladeren

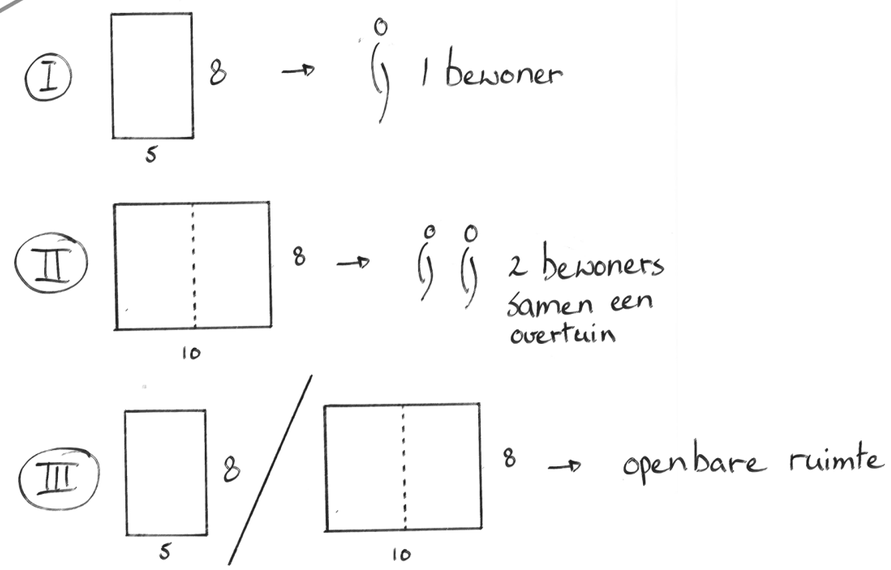

Spelregels

- beplanting mag geen gevaar vormen voor de ecologie van het Perenlaantje
- beplantingskeuzes in overleg met beheerder van het Perenlaantje
- de overtuin mag niet meer dan 25% verhard worden
- voor de onderlinge afscheidingen tussen de overtuinen is de keuze een haag of een schapenhek
- er mogen geen veranderingen worden gemaakt aan de onderlinge afscheidingen
- er mogen geen constructies worden geplaatst in de tuin (zoals: kassen, wasrekken of schuren). Er mogen wel bijenkasten geplaatst worden.
- al het meubilair moet een open structuur hebben en verplaatsbaar zijn

Perenlaantje - invulling overtuinen

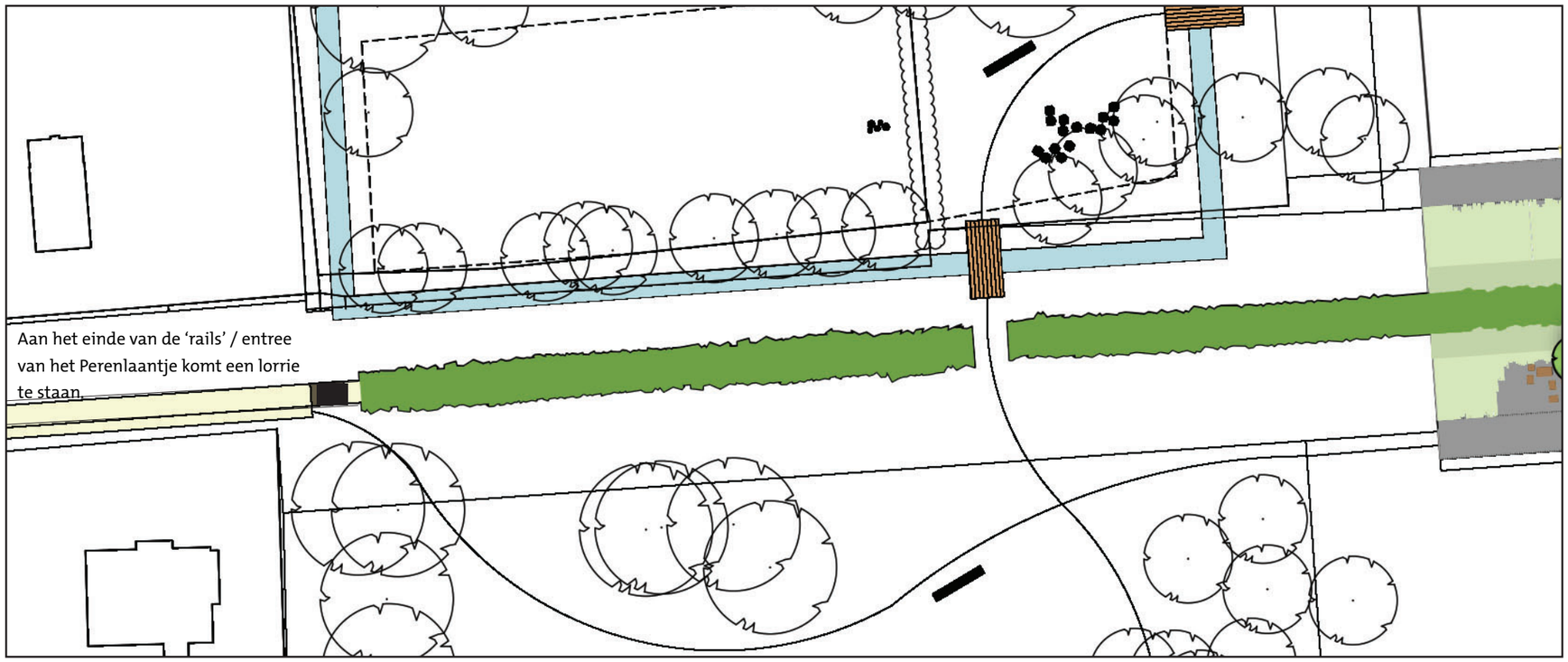

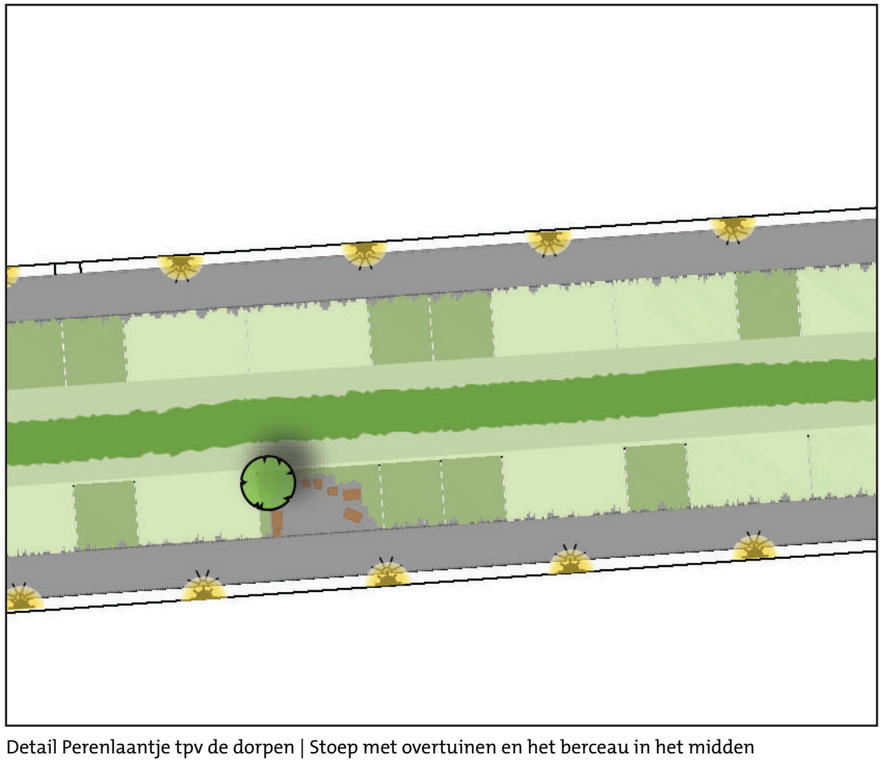
Ter plaatse van de kruising met ‘t Landje worden de dubbele voetgangerspaden aan beide zijden beëindigd en kan men door middel van het aangrenzende halfverharde wandelpad ‘t Landje binnen treden. Het pad slingert door het ‘t Landje en haakt aan op het wandelpad bij de entree aan de westkant van het Perenlaantje.

Het wandelpad refereert aan het oude spoor dat onder het berceau heeft doorgelopen.
Het pad zal bestaan uit opsluitbanden met halfverharding er tussen. Aan het einde van het pad dat tevens ook de entree is van het Perenlaantje komt een lorrie te staan. Deze werd gebruikt om het geoogste fruit in te vervoeren. Het wandelpad zal in deze vorm voor een deel doorlopen onder het perenberceau, maar zal dan over gaan in gazon.

Voor de fiets is het mogelijk om hier te fietsen, maar het wordt niet gestimuleerd. Voor de fietsroutes zijn andere alternatieven beter geschikt.

Detail Perenlaantje tpv aansluiting op ‘t Landje | directe fietsroute mogelijk, maar niet gefaciliteerd

Detail Perenlaantje tpv de dorpen | Stoep met overtuinen en het berceau in het midden

Oorspronkelijk beeld van de spoorrails door Perenlaantje

Perenlaantje

Overgang stoep naar groen

Stoep, betonsteen met grasvoeg

Overtuinen

Laagblijvend grasmengsel rondom perenlaantje

Berceau perenlaantje

Halfverhard pad met opsluiting dat refeert aan spoorrails

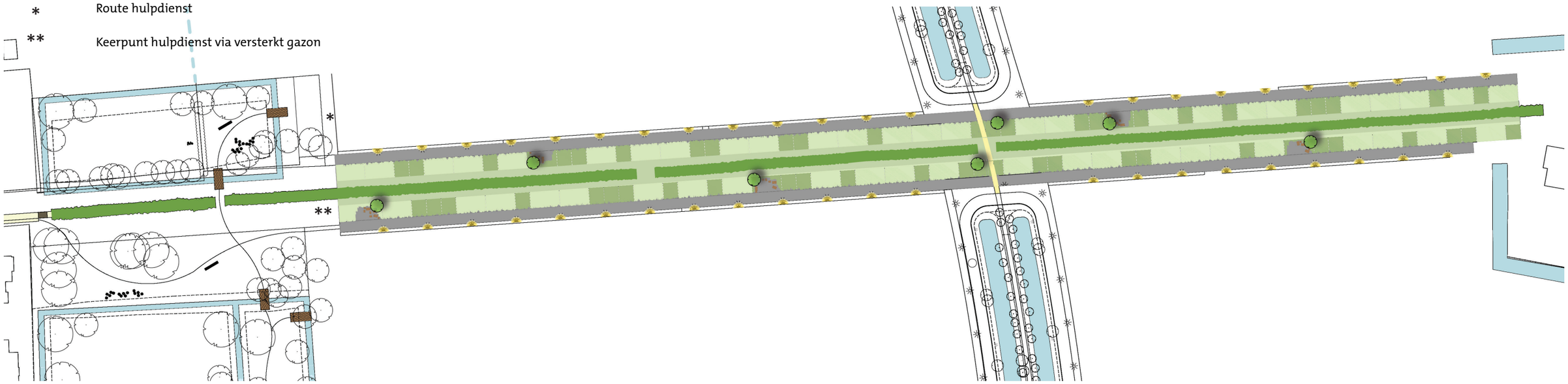
Meubilair, fruitkisten

Wandarmatuur

Heester, diverse inheemse soorten, hoogte 3-4m

* Route hulpdienst

** Keerpunt hulpdienst via versterkt gazon

niet op schaal

Meubilair als fruitkisten

Klimplanten tegen de gevel

Overgang privé - openbaar

Afsluiting tussen overtuinen
Haag

Afsluiting tussen overtuinen
Schapenhekwerk

Verlichting: wandarmatuur

Dorpsweide

Concept/idee
Het zuidelijke raamwerk element vormt de rand van De Dorpen. De groene ruimte boven de spoortunnel word omgetoverd tot een mooie dorpsweide. Dit is de rand van het dorp, waar men uitkijkt over het landschap waar de dorpen zich in bevinden. De Dorpsweide legt ook de verbinding tussen het vormgegeven Sophiapark en de ruige sfeer van de dijk. Binnen De Volgerlanden Oost wordt deze zone prettig ongemeubileerd, maar verzorgd en ecologisch ingericht. Een waterpartij, een slingerend uit het gras gemaaid voetpad, een grote rijkdom aan boomsoorten, een halfverharding door de hoge grassen, struwelen, spaarzame opgaande beplanting en een prachtige weg door de weide aan de noordzijde vormen tezamen de rand van de dorpen. De bewoner is hier maar mondjesmaat aanwezig. Hij kan het gebied vooral ervaren op de plekken waar de verbindingen met de waterpartij worden gelegd.

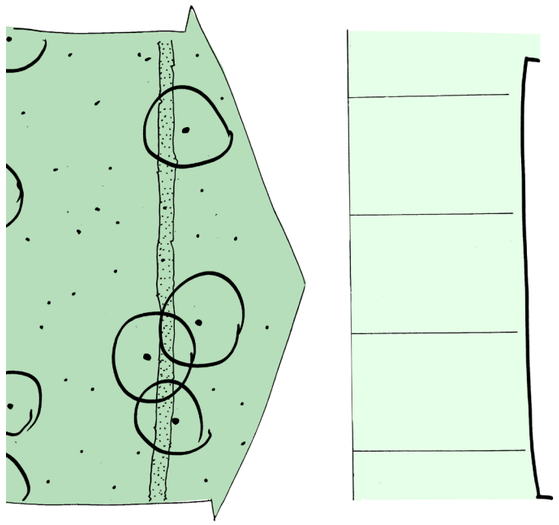
De ontsluitingsweg ten zuiden van de dorpen slingert door de Dorpsweide heen. Hierdoor loopt het park door tot aan de voortuinen. De weg en het trottoir liggen op dezelfde hoogte als het park. De weg wordt hier en daar zelfs op kleine delen versmald, zodat het park naar binnen komt. Hier wordt de minimale breedte van de weg opgezocht om de snelheid te remmen. Een muurtje met daarvoor een plantenbak, die kan verschillen in grootte, vormt de erfafscheiding naar de woningen en vangt tegelijkertijd het hoogte verschil op.

Sfeer
Een weg die door een park loopt.

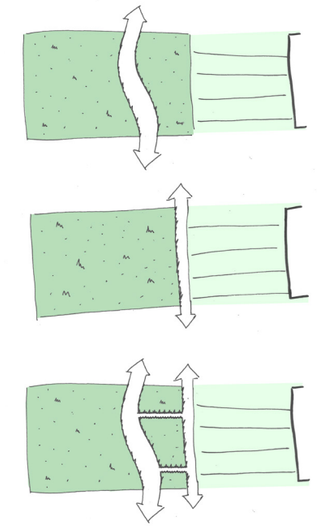
Materialen/beplanting
De weg wordt in het midden begeleid door een strook van bestrating in een andere kleur. De parkeerplekken worden in het groen gepositioneerd. Deze plekken hebben dezelfde bestrating als de voetpaden. In de plantenvakken komt de beplanting uit het park terug.

zone - Dorpsweide

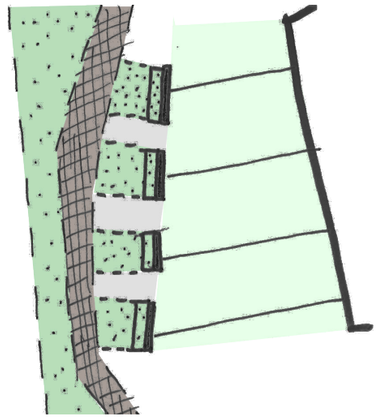

Park loopt door tot de voortuin

Weg en trottoir lopen door het park en liggen op dezelfde hoogte

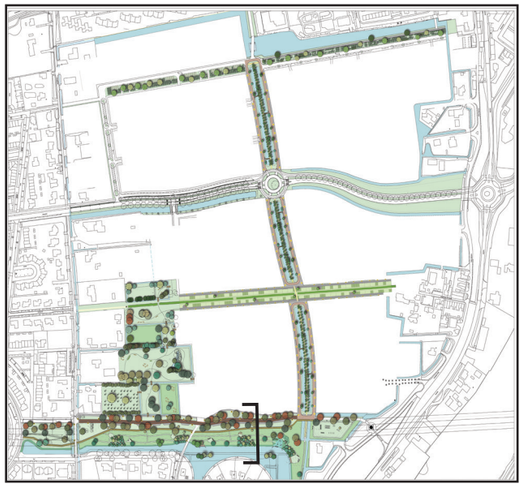
Plantenbakken bij erfafscheidingen kunnen in diepte verschillen voor een speelser beeld

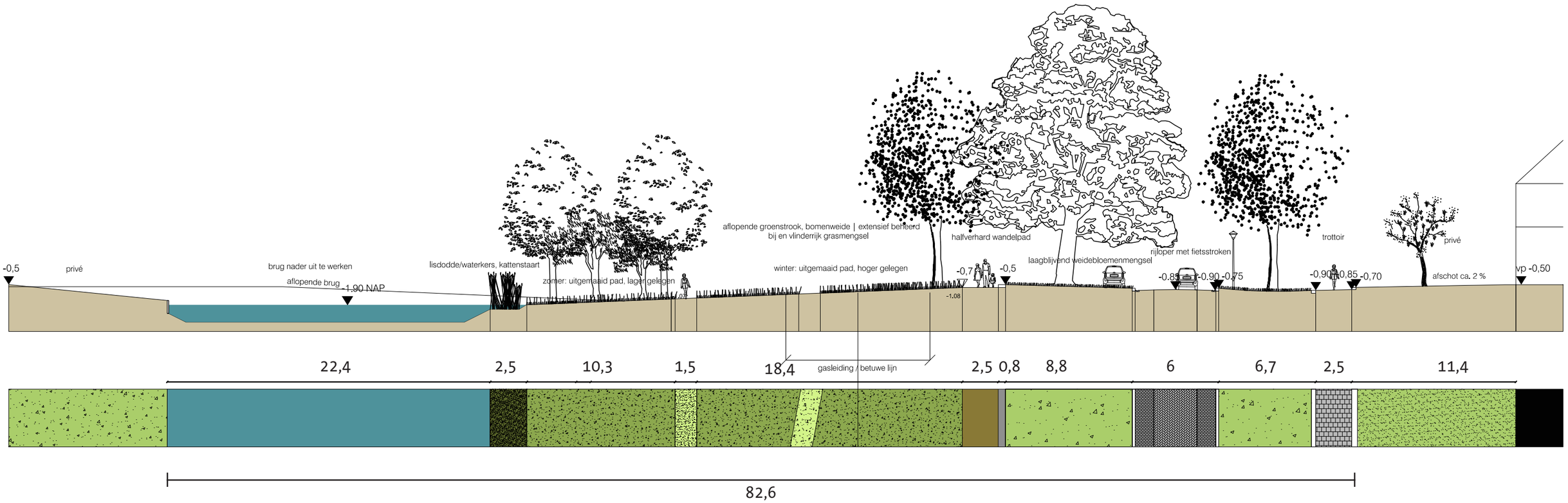

Open natuurlijk groen met bomen met veel lichtdoorlatende kronen. Stedenlijk groen met bomen met weinig lichtdoorlatende kronen.

park loopt door tot de voortuin

Profiel B-B

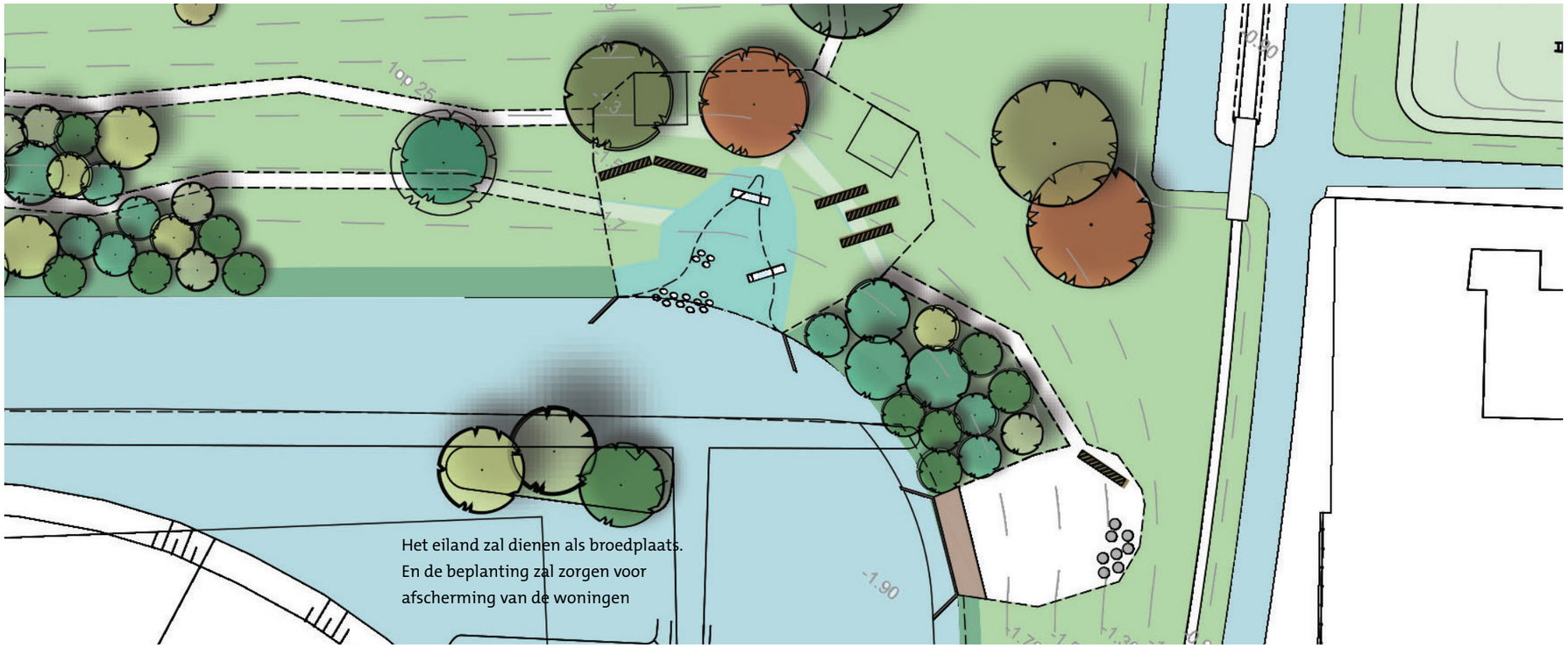

-0,5
privé
brug nader uit te werken
aflopende brug
-1,90 NAP
lisdodde/waterkers, kattenstaart
zomer: uitgemaaid pad, lager gelegen
winter: uitgemaaid pad, hoger gelegen
aflopende groenstrook, bomenweide | extensief beheerd
bij en vlinderrijk grasmengsel
halfverhard wandelpad
-0,7
-1.08
-0,5
laagblijvend weidebloemenmengsel
rijloper met fietsstroken
-0.85
-0.90
-0,75
trottoir
-0,90
-0,85
-0,70
privé
afschot ca. 2 %
vp -0,50
22,4
2,5
10,3
1,5
18,4
gasleiding / betuwe lijn
2,5
0,8
8,8
6
6,7
2,5
11,4
82,6

Langs de weg die de dorpen ontsluit is de boombeplanting nog dichter en rijdt men onder de bomen naar de dorpen toe. In de dorpsweide is bewust gekozen voor een open karakter, waardoor de beleving dat men over lange uitgestrekte velden aan de rand van het dorp kijkt wordt vergroot.

De zuidkant van de dorpsweide is een veld met hoog gras, waaruit paden zijn gemaaid. Hier en daar zijn plekken met wat vlinderstruiken en kornoelje te vinden. Voor de boomsoorten is hoofdzakelijk gekozen voor een variatie aan wilgensoorten. Deze boomsoort draagt bij aan het ecologische en landschappelijke karakter waar naar wordt gestreefd. Naast de standaard knotwilg willen we hier juist een variatie aanbieden van de kraakwilg, laurierwilg, amandelwilg, bittere wilg, katwilg, Duitse dot, boswilg, grauwe wilg, geoorde wilg en kruipwilg.

Kinderen kunnen beschut tussen het hoge opgaande gras spelen met stapelstenen en omgevallen boomstronken. Verder is er ook nog een aparte waterspeeltuin waar verschillende vormen van ontdekken en activiteit wordt gecombineerd. *In het DO dient er een defintief ontwerp gemaakt te worden van de waterspeeltuin. Het water wat naar binnenkomt is niet meer dan een geultje dat vol kan lopen. Het kan zijn dat dit op de tekening wat groter ervaren wordt, maar daar is over nagedacht in het kader van de tunnelbak die eronder ligt. In principe veranderd de waterlijn niet.*

niet op schaal

Referenties waterspelen

Speelboom

Referentie dorpsweide

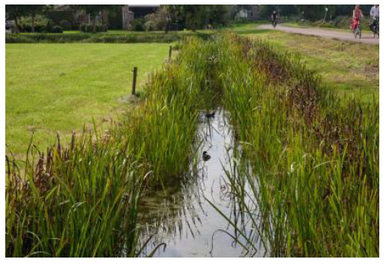
Vlonder

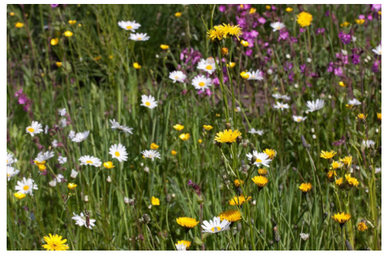
Laagblijvend weidebloemenmengsel en gazonmengsel

Water-zone

Bij- en vlinderrijk grasmengsel

Bosje

Gebakken steen halfverband

Gebakken klinker elleboogverband

Gebakken klinker halfverband

Halfverhard pad

Betonnen zitrand naast het pad

Noordelijke straat-zone: Laagblijvend weidebloemenmengsel gemengd met gazongrasmengsel. Maaien 3-6 weken.

Water-zone: lisdodde, gele waterkers, groothoefblad, liesgras, grote kattenstaart

Zuidelijke water-zone: Bij- en vlinderrijk grasmengsel. Na 5 jaar opnieuw inzaaien. Maaien éénmaal in voorjaar

Uitgemaaide (zomer/winter)paden en plekken

Waterspeeltuin

Vlonder

Geriefhout / Hakhout

Boomstam (zitelement)

Stapelstenen en klouter blokken

Lichtmast, paaltop

Laan bomen

Amberboom, Liquidambar styraciflua ‘Worplesdon’, Li
Hoogte: 12-15 m

Veldesdoorn, Acer campestre, Ac
Hoogte: 12 m

Els, Alnus spaethii, Als
Hoogte: 15-20 m

Zwarte eik, Quercus nigra, Qu
Hoogte: 15-20 m

Struik

Hazelaar, Corylus avellana, Ca
Hoogte: 5-7 m

Solitaire bomen

Gewone es, Fraxinus excelsior Westhof’s Glorie, Fe
Hoogte: 20-25 m

Berk, Betula Pendula, Be
Hoogte: 15-20 m

Bosjes

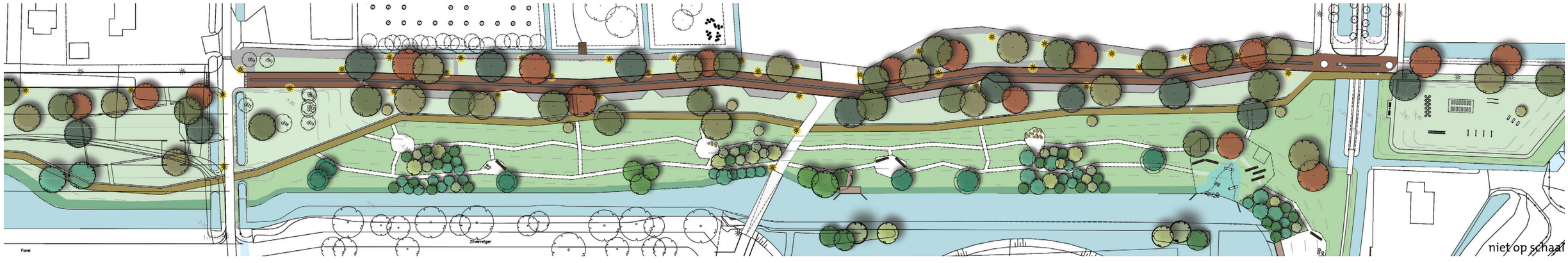
Schietwilg, Salix alba, Sa
Hoogte: 20-25 m

Kraakwilg, Salix fragilis, Sf
Hoogte: 10-15 m

Gewone els, Alnus glutinosa, Alg
Hoogte: 10-20 m

Struik

Amandelwilg, Salix triandra, St
Hoogte: 8 m

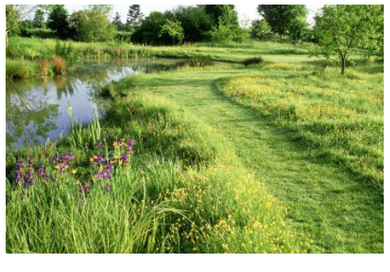

niet op schaal

Afscheiding voortuinen dorpsweide

Uitgemaaide paden

Liquidambar styraciflua ‘Worplesdon’
Acer campestre

Alnus spaethii
Quercus nigra

Fraxinus excelsior ‘Westhof’s Glorie’
Betula Pendula

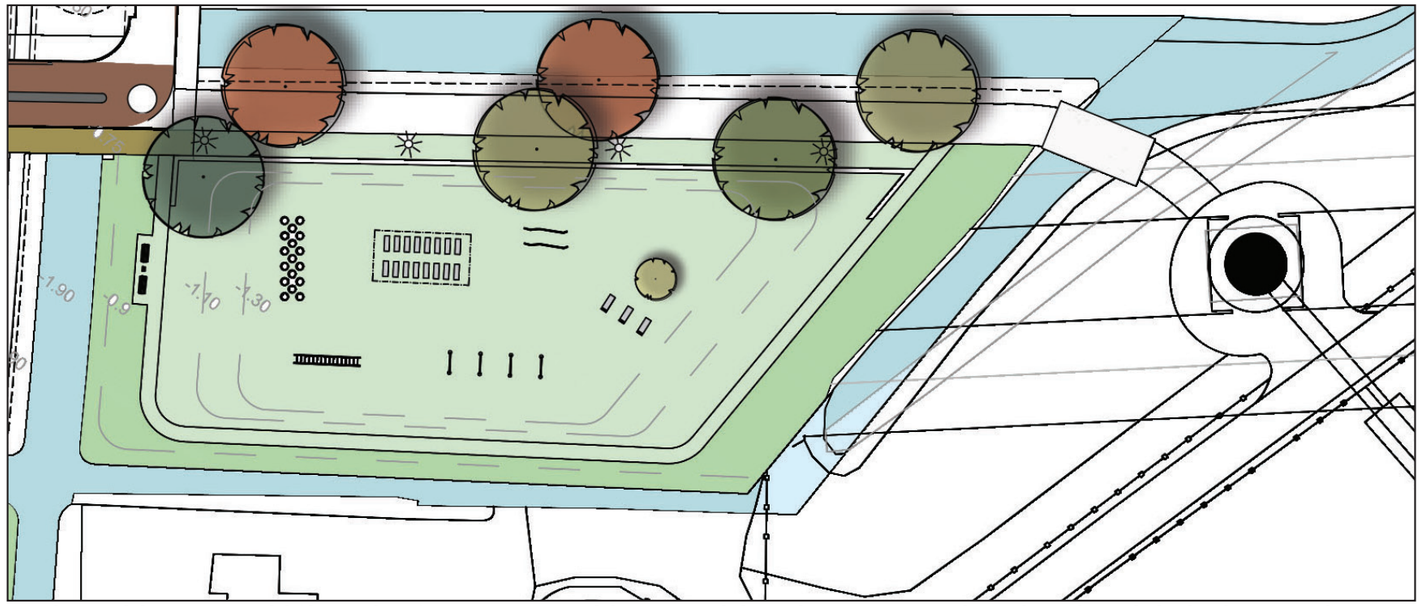
Salix fragilis
Salix triandra

Naast de ecologische en natuurlijke inrichting met de nadruk op natuurlijk ontdekken, leent de Dorpsweide zich met zijn langgerekte vorm ook nadrukkelijk voor sportiviteit in een natuurlijke setting. Omdat er al bootcamp groepjes actief zijn in dit gebied krijgt de Dorpsweide dan ook een Bootcamp terrein waar bewoners van De Vier Dorpjes heerlijk in de buitenlucht aan beweging en ontspanning kunnen doen. Het veld wordt zo ingericht dat er allerlei oefeningen kunnen worden verricht, maar dat dit wel past in de natuurlijke aansluiting van het gebied. Vanaf de Bootcamp-plek is een looproute van een kilometer uitgezet, waar met de stapelstenen en omgevallen bomen ook genoeg oefenaanleidingen zijn ingepast.

Mooi voorbeeld van dubbelgebruik voor jong en oud.

Detail natuurlijke Bootcamp-plek | ligt verdiept | ruimte voor natuurlijk sporten, enkele attributen inpassen in de inrichting, bijv. talud gebruiken voor oefeningen

Bootcamp terrein Vroesenpark

Houten sporttoestellen

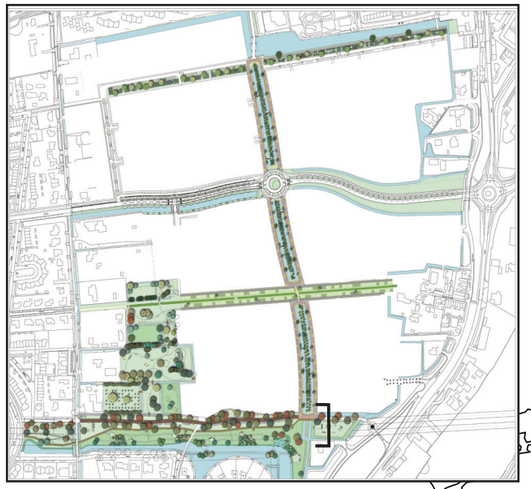
Bootcamp in de natuur

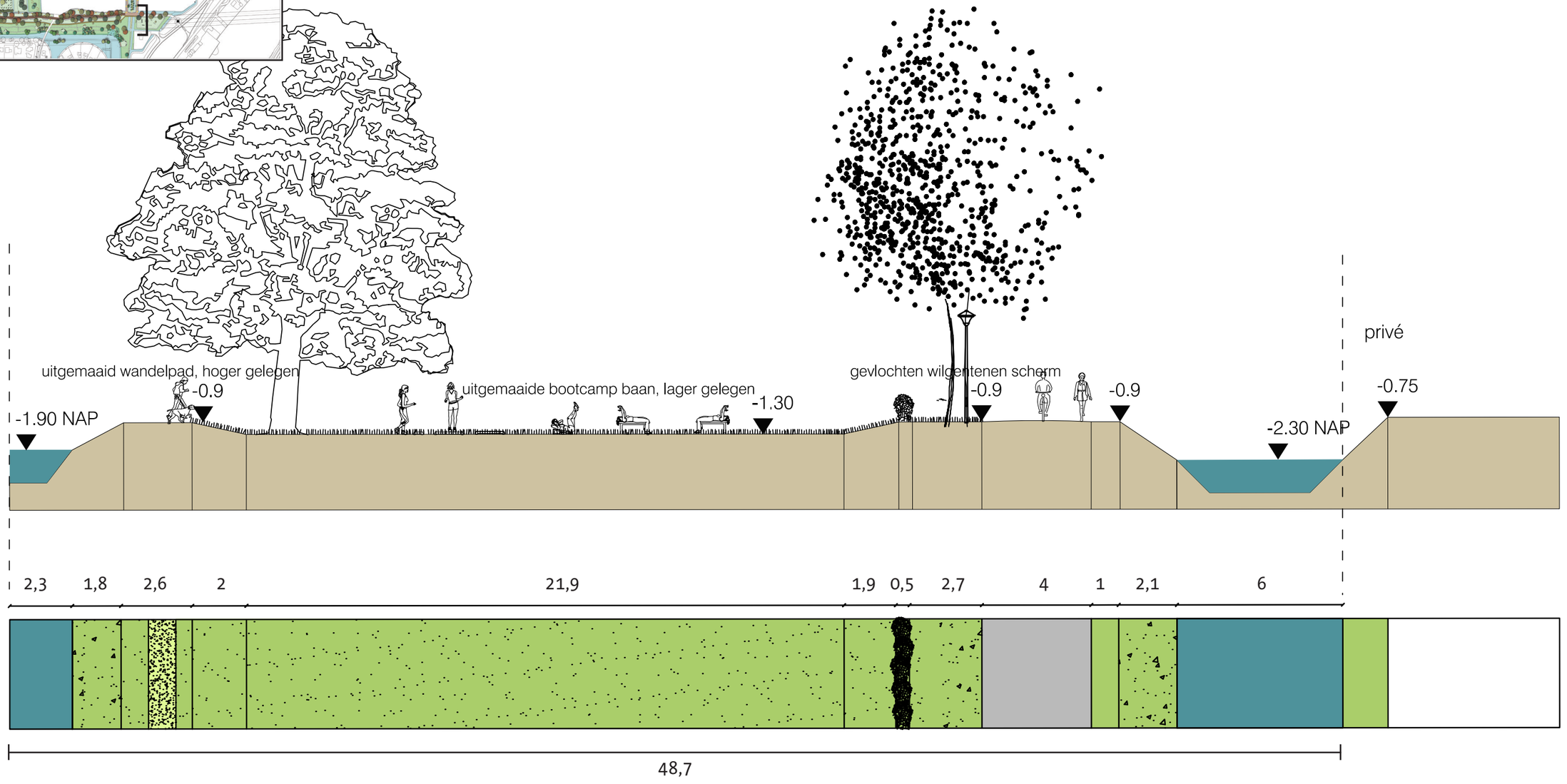

Beweging in de natuur

Profiel C-C

privé
uitgemaaid wandelpad, hoger gelegen
uitgemaaide bootcamp baan, lager gelegen
gevlochten wilgentenen scherm
privé
-1.90 NAP
-0.9
-1.30
-0.9
-0.9
-2.30 NAP
-0.75
2,3
1,8
2,6
2
21,9
1,9
0,5
2,7
4
1
2,1
6
48,7

‘t Landje

Concept/idee
Het Landje ligt verborgen achter de bebouwing langs de Vrouwgelenweg en de bebouwing in de hofjes. Verschillende doorsteekjes vormen de entree naar het groen. Het Landje wordt door middel van bestaande en nieuwe sloten zoveel mogelijk gescheiden van de kavels.

Het uitgangspunt van ‘t Landje is om zoveel mogelijk van het huidige landschap te behouden en op enkele punten te versterken. De bestaande kamers in het landschap worden versterkt door hier en daar een watergang te koppelen en bomen toe te voegen of te verwijderen. De bestaande zichtlijn van het perenlaantje - dorpsweide wordt behouden.

Twee a drie kamers zijn niet toegankelijk waardoor de natuur vrij spel heeft. De overige kamers zijn toegankelijk door loopplanken en olifantenpaden. In de meeste west-zuidelijke kamer is er ruimte voor een honden-uitrenplek in een nieuw aan te planten boomgaard.

Sfeer
Een verborgen landje met meer en minder toegankelijke plekken.

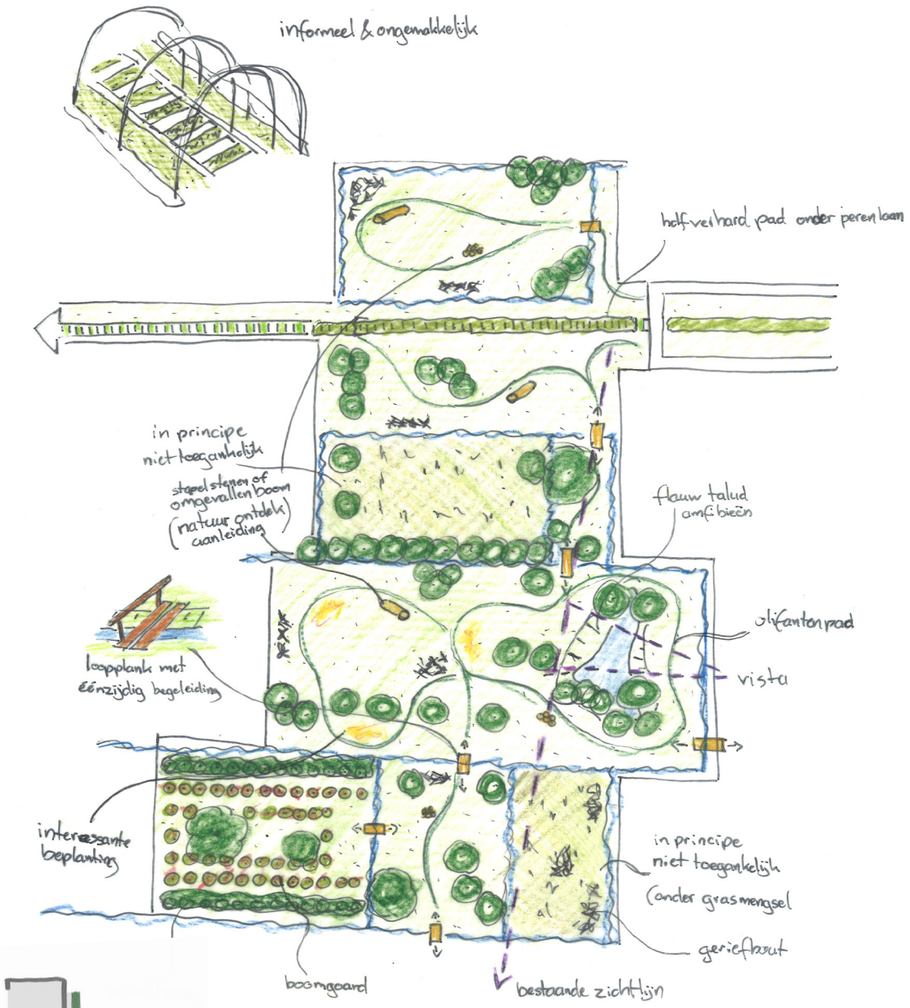
Materialen/beplanting
De bestaande beplanting wordt zoveel mogelijk behouden.

Ecologisch advies - Ido Borkent (ecoloog)
Doel: floristisch rijke graslanden met een dito insectenleven vormt de basis voor een lokaal voedselweb met een hoge en kenmerkende biodiversiteit. Een Hollands polderrelict met natuuruitstraling.

Fauna: naast zichtbare insecten als kever- en vlindersoorten ook andere aan graslanden gebonden soorten. Zoogdieren: haas, wezel, bunzing, muizen-spismuizensoorten, egel, fouragerende vleermuizen. Algemene zangvogels, wellicht kievit en graspieper. Amfibieën als gewone watersalamander, bastaard- en meerkikker; wellicht ringslang.

zone - ‘t Landje

Conceptschets sferen ‘t Landje

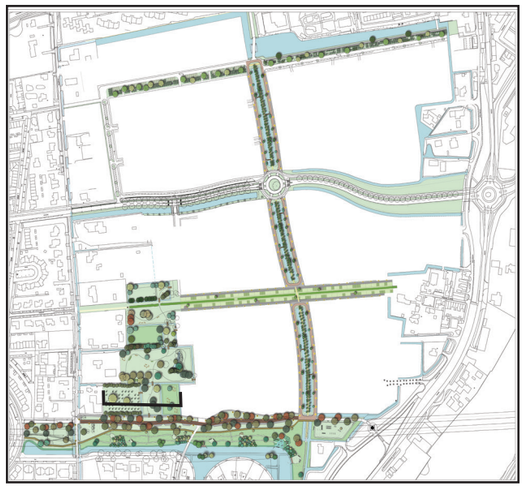

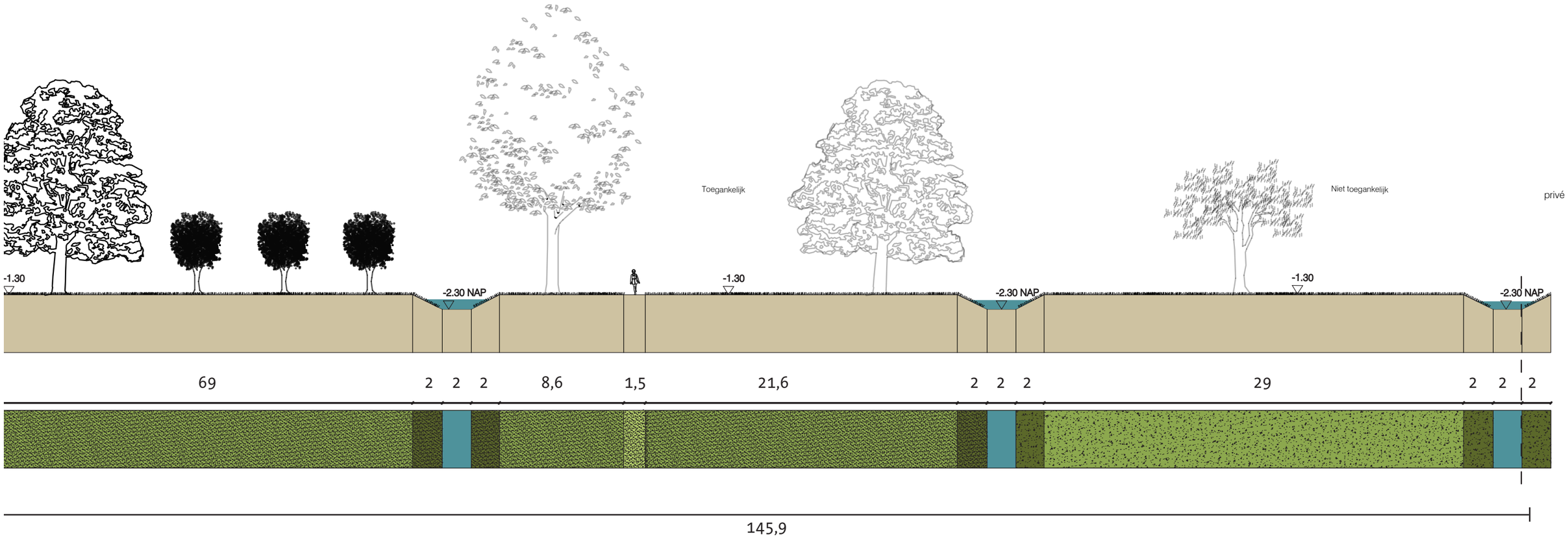
hoofdopzet ‘t Landje

Verborgenheid ‘t Landje

Profiel H-H

Toegankelijk
Niet toegankelijk
privé
-1.30
-2.30 NAP
-1.30
-2.30 NAP
-1.30
-2.30 NAP
69
2
2
2
8,6
1,5
21,6
2
2
2
29
2
2
2
145,9

Flora: paardenbloem, pinksterbloem, boterbloemsoorten, zuring, margriet, klaversoorten, diverse minder productieve grassoorten. Op taluds van sloten moerassoorten en ruigtesoorten als valeriaan, fluitekruid, distels. In sloten fonteinkruid.

Paardenkastanjes en essen: bomen die zijn aagetast door kastanjeziekte/essentaksterven gewoon rooien. Wilgensoorten, populier (abeel) als enkele monumentale boom of markante struik/stoof. takkleuren van de wilgensoorten benutten.

Het gebied is beleefbaar door wandelpaden. Honden aangelijnd of los op het aparte honden-uitrenveld tussen de boomgaard. Geen schapenbegrazing. Wellicht is het wel goed om 1 á 2 keer per jaar een drietal Pinken (jonge koe) de boel te laten kaal vreten na het maaien. Hierdoor wordt de bodem ook weer extra dicht getrapt, wat het ecologische fundament verstevigd. Ook is het raadzaam om het waterpeil af te stemmen op de ecologische verschraling van de bodem.

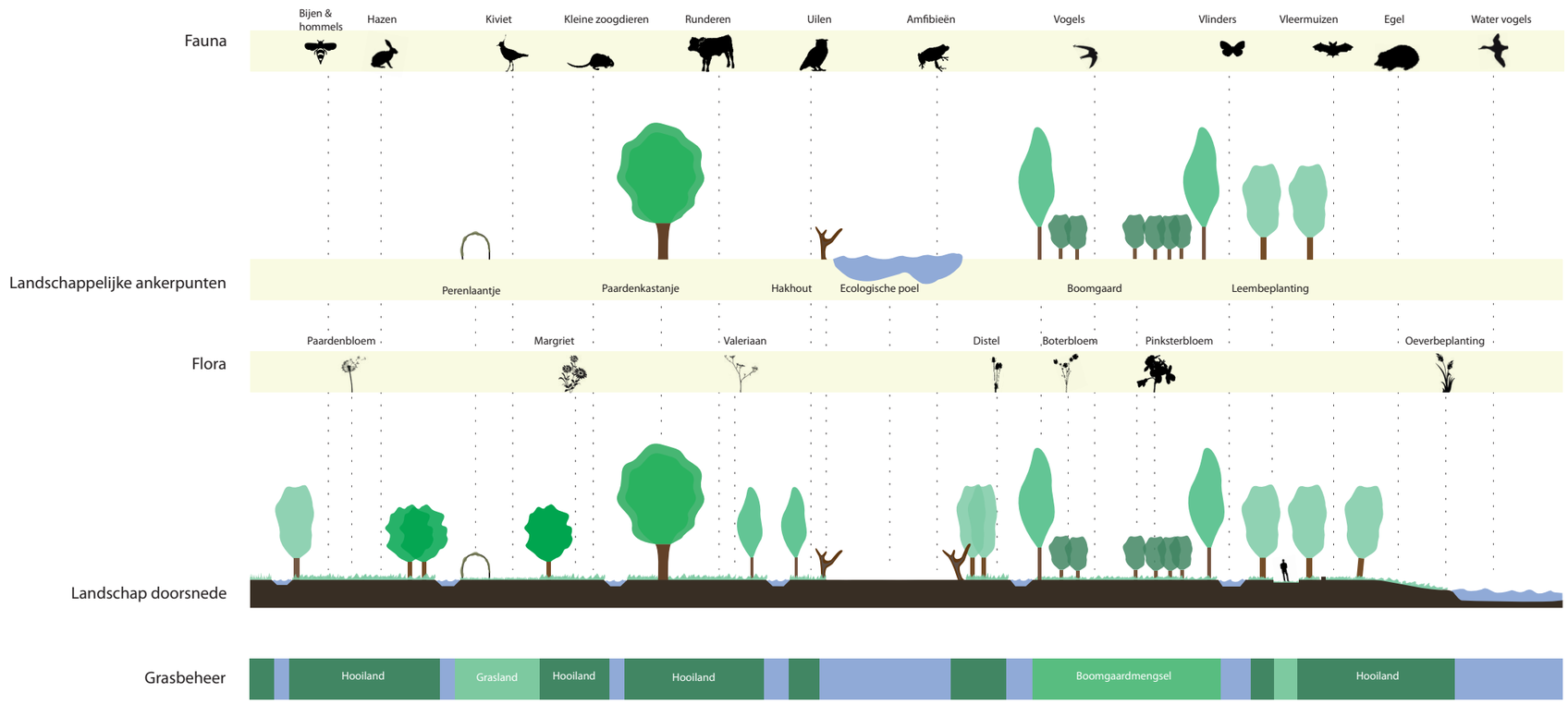
Hiermee kan ingezet worden op orgineel 'Hooilandbeheer', waarbij er meer soorten mogelijk worden, omdat de bodem schraler is.

Poel open maken door kap van een flink deel van de bomen. Wellicht wat vergroten om meer licht te krijgen en vlakke ondiepe noordbodem. Afgesloten houden van water met vissen: voortplantingswater amfibieeën. Ringslangenhoop.

Markante bomen en bomenrijen behouden. Ook hagen en meidoornkclusters. Bomen niet snoeien of opkronen: spontaan beeld heel belangrijk.

Lokaal overhoekjes ruigte in stand houden door extensief maaibeheer.: 1/3 jaar gefaseerd. Graslanden: hekken, weipalenen rasters weg, terug naar hooilandbeheerd door maaien. Wellicht bodemonderzoek, maar anders gewoon 3, later 2 keer maaien en hooien. Eventueel zomertussenbeweiding met flexinet en wat pinken. Waar mogelijk licht en ondiep begreppelen: locaties nog te zien.

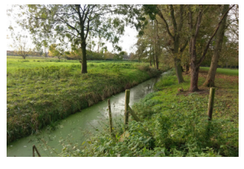
Sloten normaal volgens keur uitmaaien. Maaisel gewoon op oever spreiden. Peilbeheer zo hoog mogelijk, maar wel in winter hoog en in de loop van het voorjaar een zomer lager.

Doorsnede over het gebied van noord naar zuid

Locatiefoto's

Halfverhard pad met opsluiting dat refeert aan spoorrails

Toegankelijk

Niet toegankelijk

Kornoelje en Gelderse roos

Loopplank

Geriefhout

Boomstam, natuur ontdek aanleiding

Stapstenen, natuur ontdek aanleiding

Schietwilg, Salix alba, Sa
Hoogte: 20- 25 m

Kraakwilg, Salix fragilis, Sf
Hoogte: 10 - 15 m

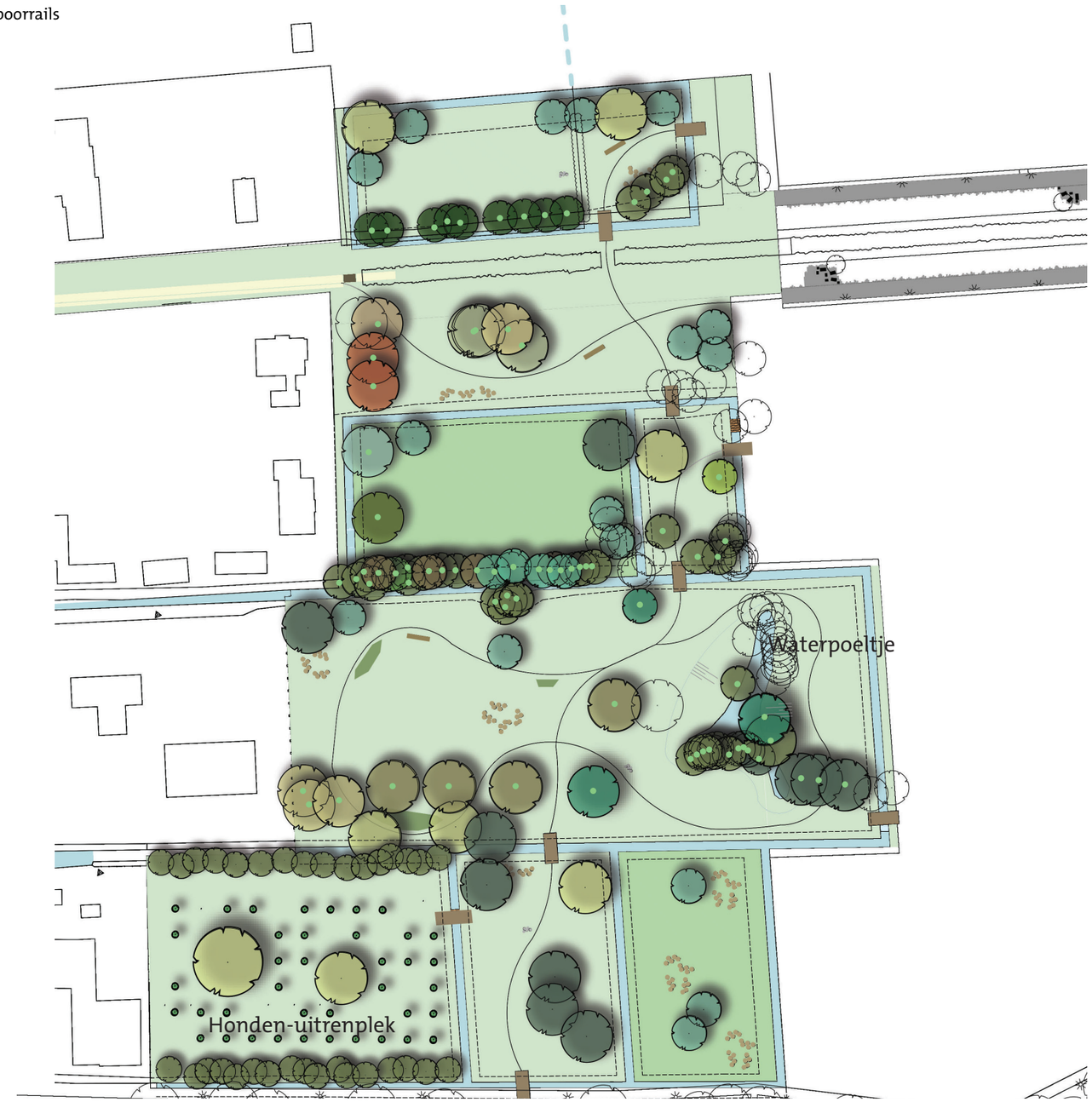
Boswilg, Salix caprea, Sc
Hoogte: 6 -10 m

Zwarte els, Alnus glutinosa, Ag
Hoogte: 10-20 m

Zwarte Den, Pinus nigra, Pn
Hoogte: 20-25 m

Douglasspar, Pseudotsuga mensziesii, Pm
Hoogte: 30-50 m

Grauwe Abeel, Populus x canescens, Pc
Hoogte: 20-25 m

Rode Paarden Kastanje, Aesculus x carnea, Aca
Hoogte: 15-20 m

Zoete Kers, Prunus avium, Pa
Hoogte: 15-20 m

Hollandse Linde, Tilia europaea, Te
Hoogte: 30-40 m

Meidoorn, Crataegus monogyna, Cm
Hoogte: 6-8 m

Bolesdoorn, Acer platanoides ‘Globosum’, ApG
Hoogte: 5-7 m

Kronkelwilg, Salix babylonica ‘Tortuosa’, Sb
Hoogte: 6-10 m

Kerspruim, Prunus cerasifera ‘Nigra’, PcN
Hoogte: 6-8 m

Gewone Es, Fraxinus excelsior ‘Westhof’s Glorie’, Fe
Hoogte: 20-25 m

Goudes, Fraxinus excelsior ‘Jaspidia’, FeJ
Hoogte: 10-12 m

Italiaanse populier, Populus nigra ‘Italica’, Pni
Hoogte: 15-20 m

Appelboom

Nog niet ingemeten bomen

Te verwijderen bomen

Bestaande bomen

Loopplank

Geriefhout

Kornoelje

Gelderse roos

Salix alba

Salix fragilis

Salix caprea

concept beheersopzet

Hier hebben we een concept opzet gemaakt van de mogelijke beheersaspecten. Deze paragraaf kan later worden aangevuld in goed overleg tussen Projectorganisate, Beheer Openbare Ruimte en eventueel de Ecoloog.

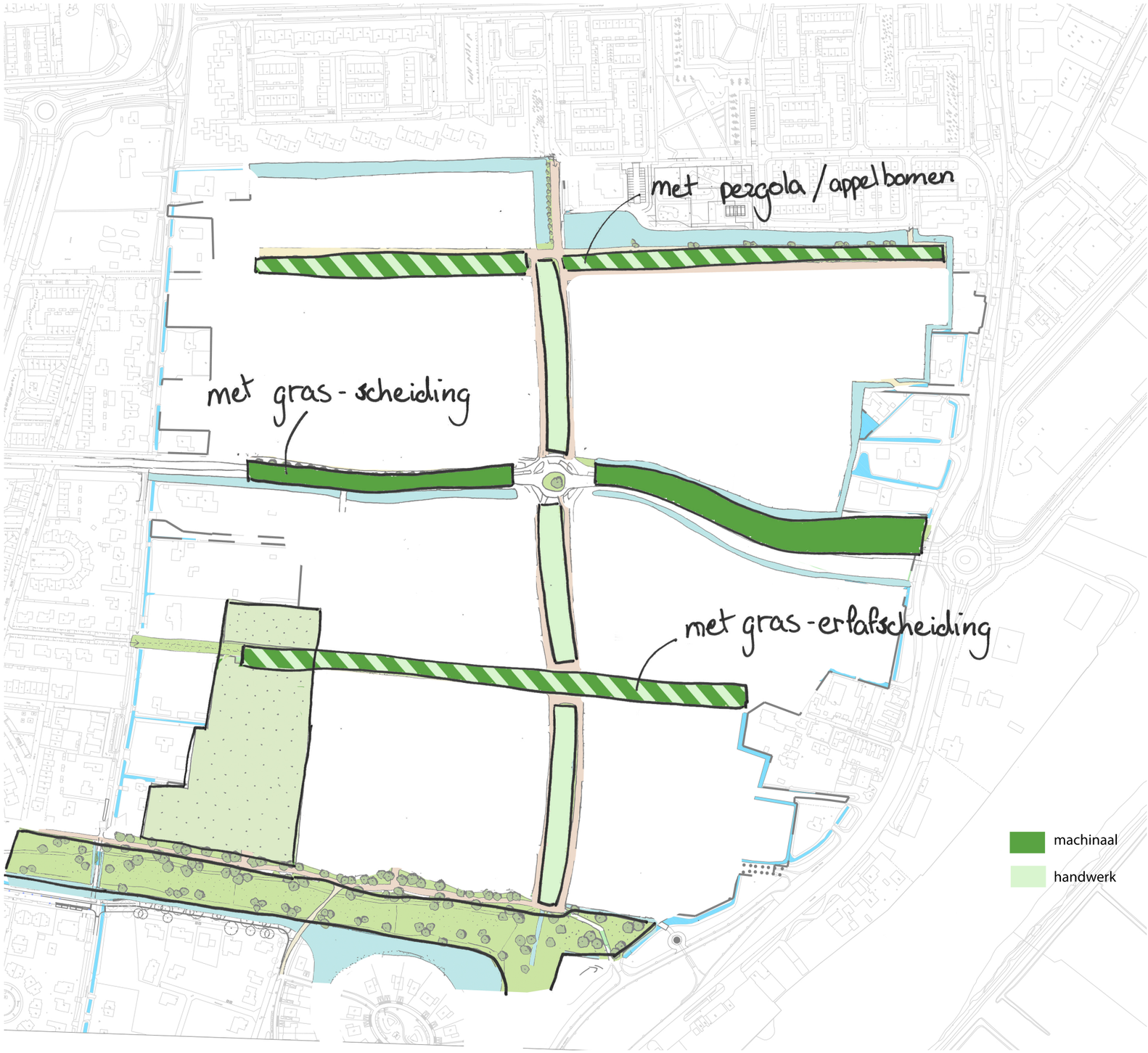
Onderstaand beheer is op basis van beschikbare kerngetallen.

Appellaantje
- maaien gras 1-2 keer per jaar,
- jonge appelbomen (<4 jaar) 1 keer per jaar snoeien in maart/april, Daarna 1 keer per jaar snoeien december tot maart,
- onderhoud kleine dorpskassen en meubilair.
- afgevallen vruchten rapen,
- halfverharding onderhouden.

Jacobuslaan
- maaien gras 1-2 keer per jaar,
- knotwilgen, eerste 3-4 jaar stam vrijmaken van takken, daarna eens In de 3 tot 5 jaar knotten.
- knippen van wilde grassen 1 keer per jaar / - haag 2 keer per jaar snoeien.

Perenlaantje
- maaien gras 1-2 keer per jaar,
- perenbomen 3 keer per jaar snoeien,
- afgevallen vruchten rapen,
- knippen van wilde grassen 1 keer per jaar / - haag 2 keer per jaar snoeien,
- onderhoud constructie perenlaantje,
- onderhoud meubilair.

Dubbele Wetering
- maaien gras 1-2 keer per jaar kan mogelijk machinaal,
- knotwilgen, eerste 3-4 jaar stam vrijmaken van takken, daarna eens In de 3 tot 5 jaar knotten,
- halfverharding onderhouden,
- bruggen onderhouden.

Plankaart zonder schaal

PROFIEL A-A’| JACOBUSLAAN | 40

PROFIEL C-C’ | BOOTCAMP TERREIN | 41

PROFIEL D-D’ | PERENLAANTJE | 42

PROFIEL G-G’ | DUBBELE WETERING | 43

PROFIEL E-E’ | APPELLAANTJE WEST | 44

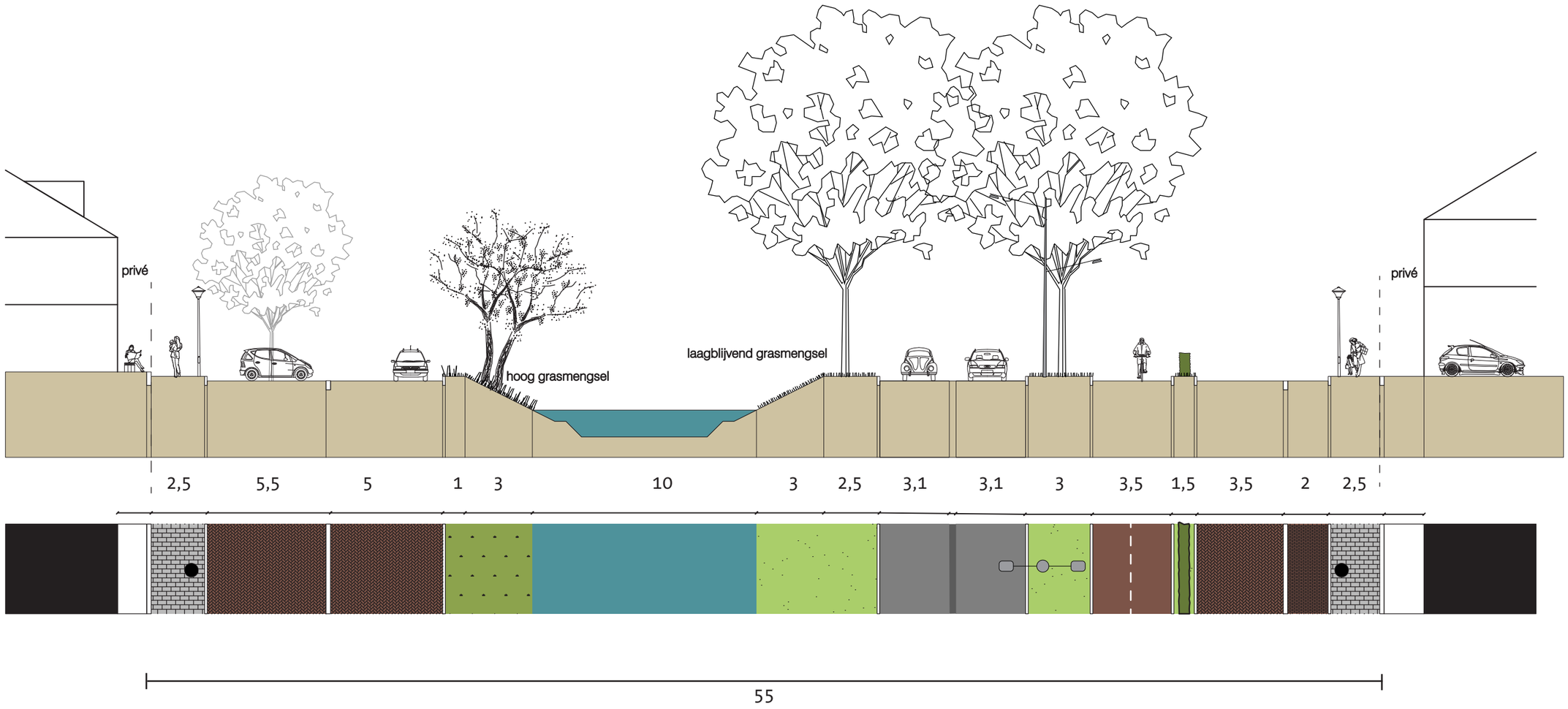
PROFIEL F-F’ | APPELLAANTJE OOST | 45

PROFIEL B-B’| DORPSWEIDE | 46

PROFIEL H-H’ | ‘T LANDJE | 47

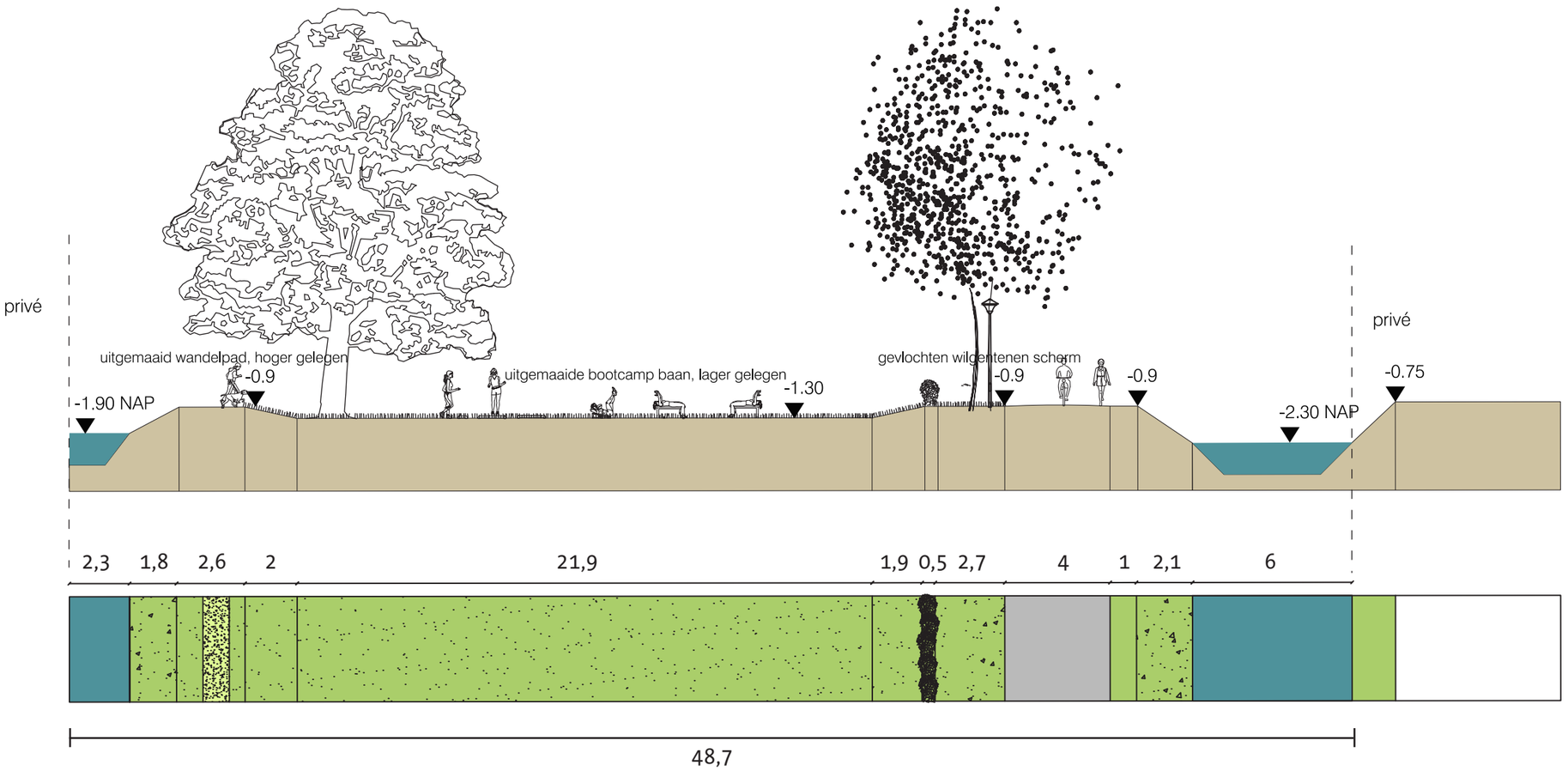

Profiel A-A Jacobuslaan

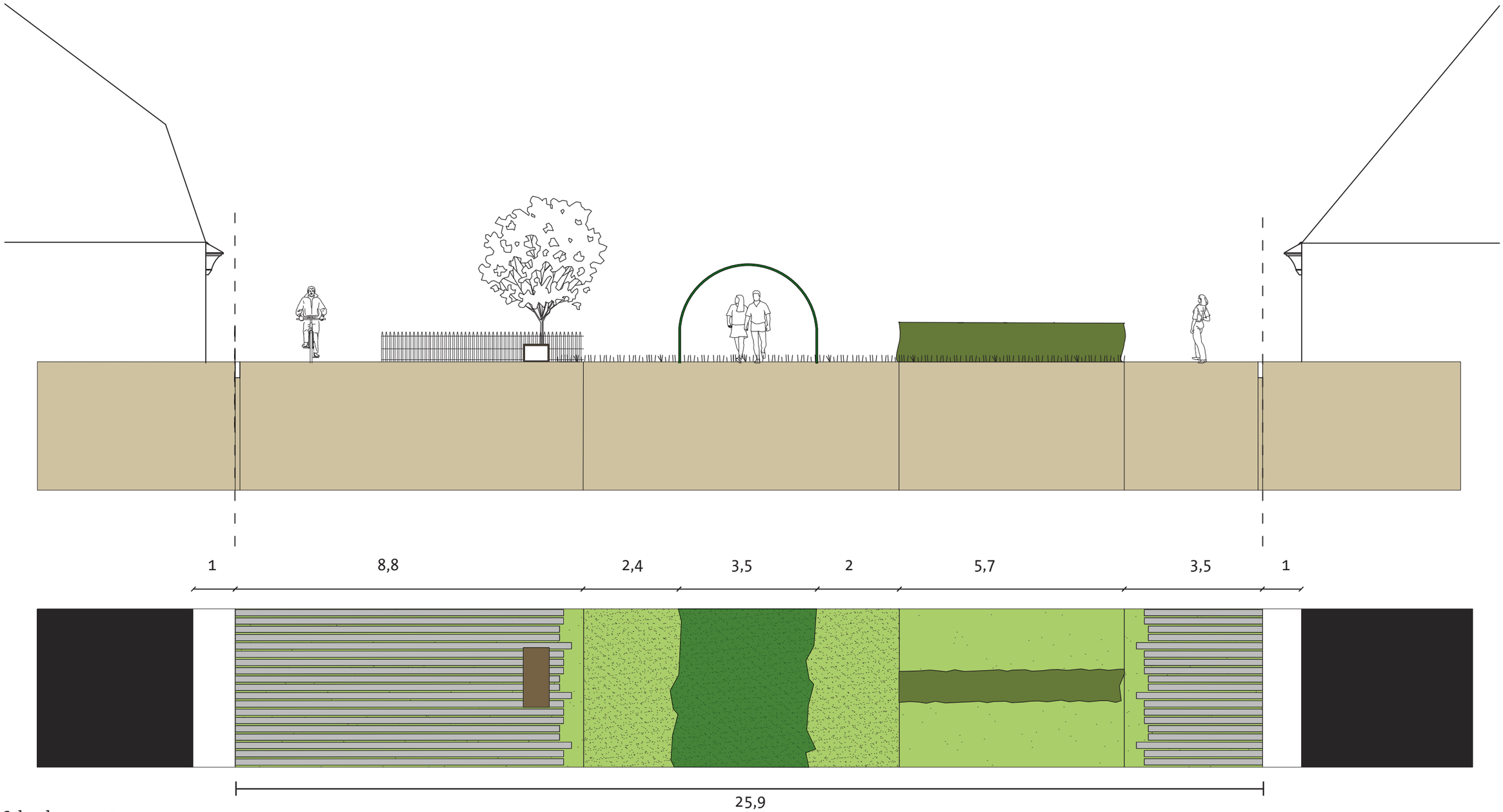
Schaal 1 op 200

Profiel C-C Bootcamp terrein

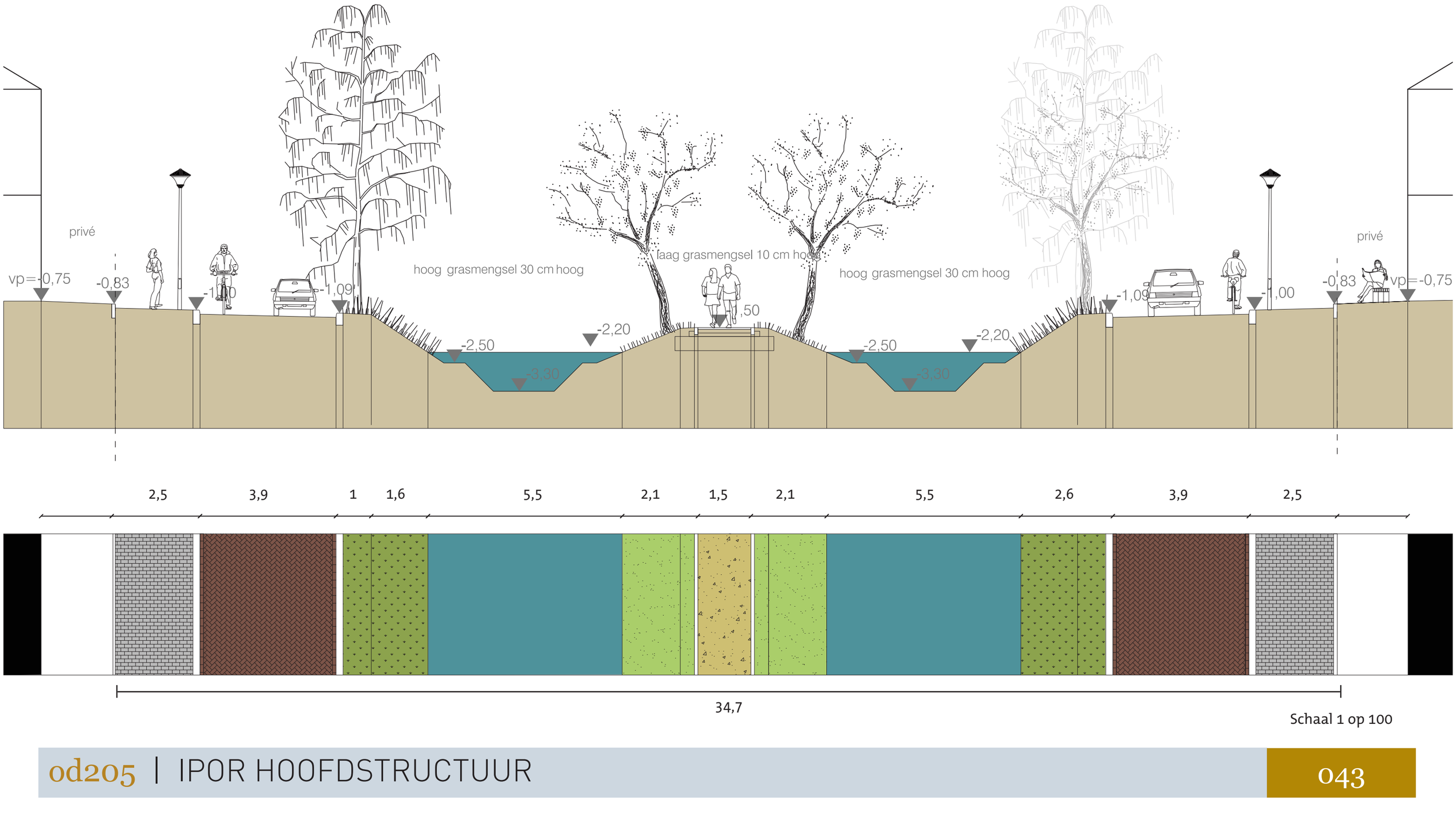
Schaal 1 op 200

Profiel D-D Perenlaantje

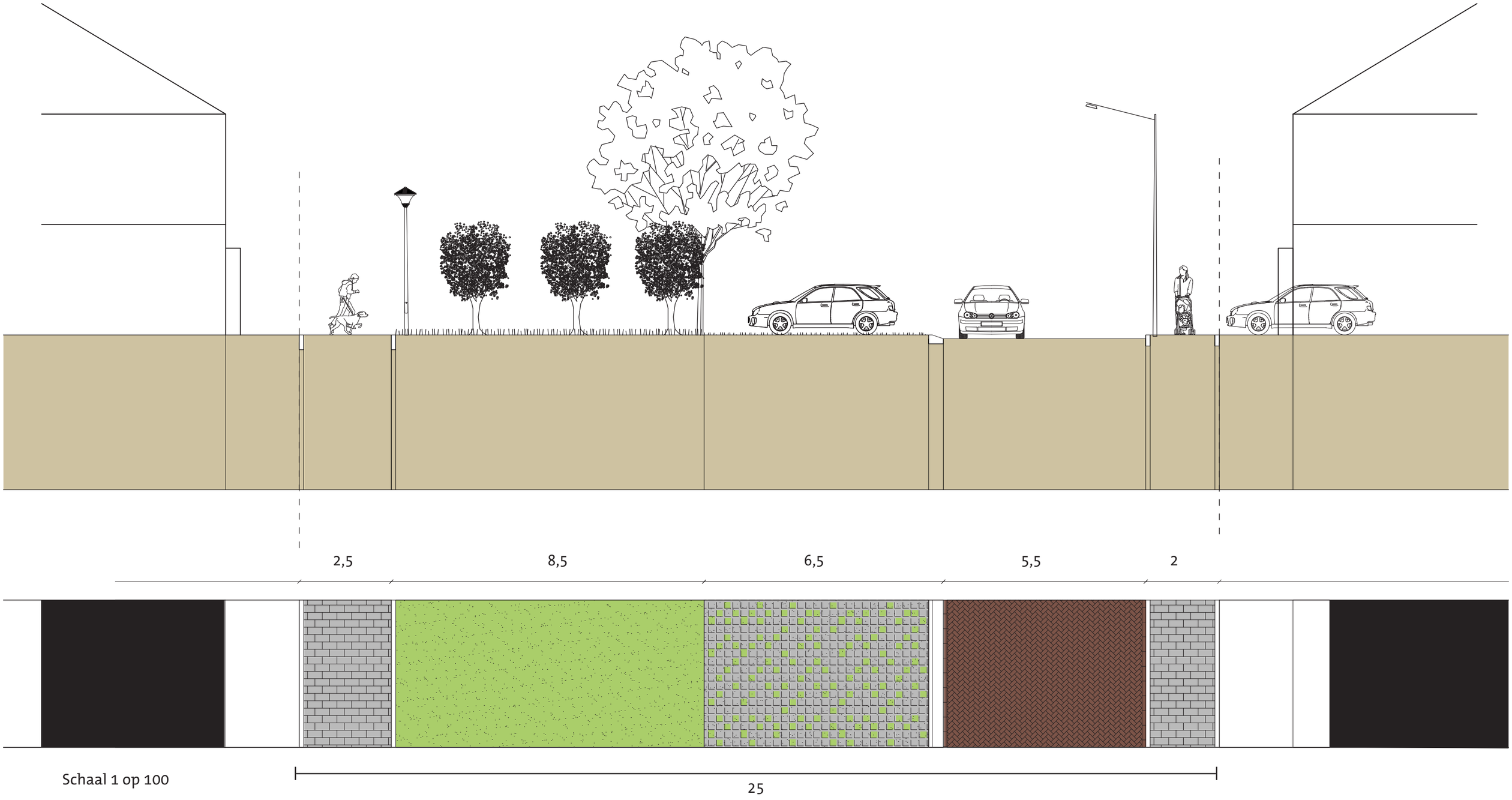
Schaal 1 op 100

Profiel G-G Dubbele Wetering

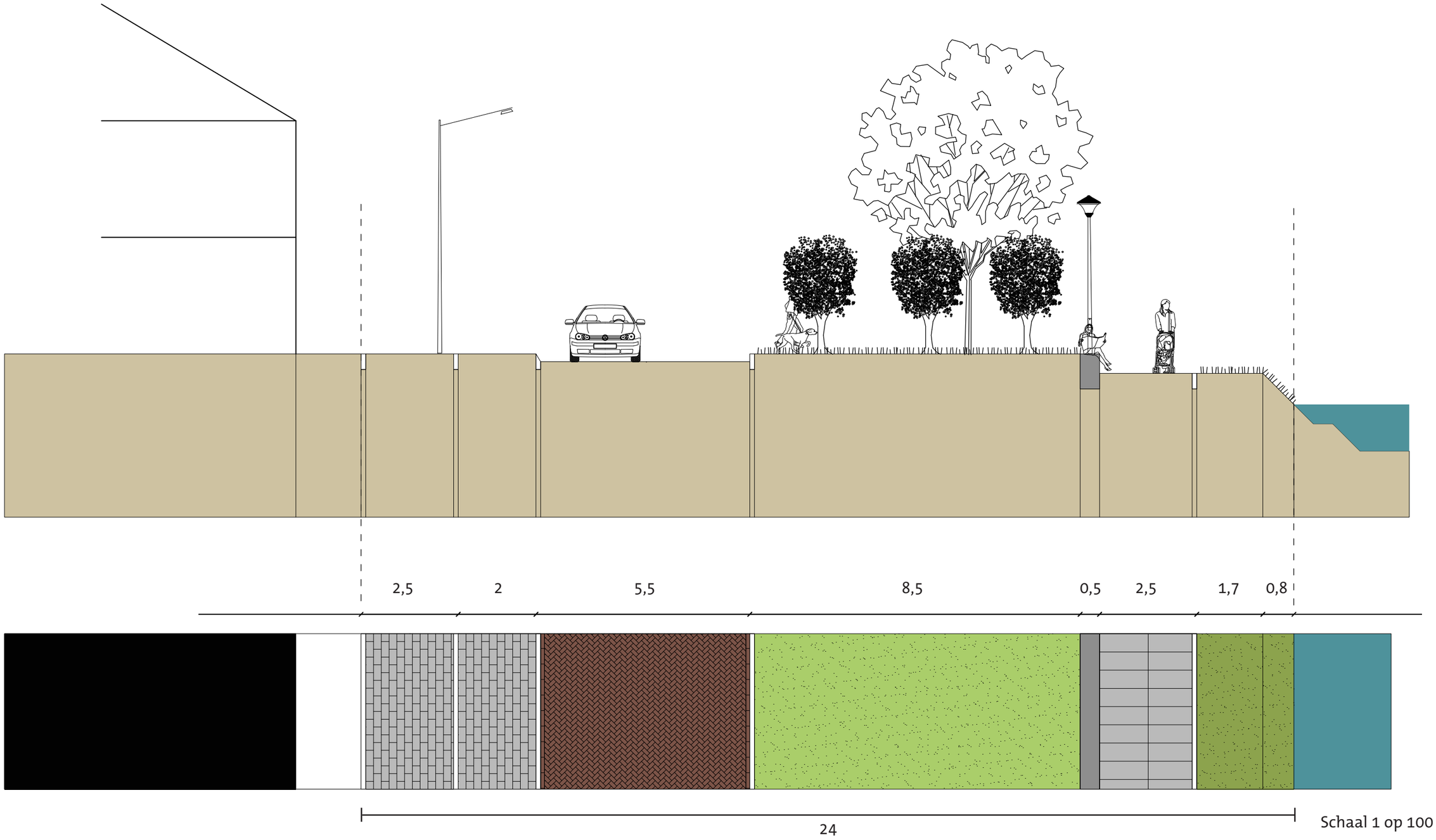

Schaal 1 op 100

Profiel E-E Appellaantje West

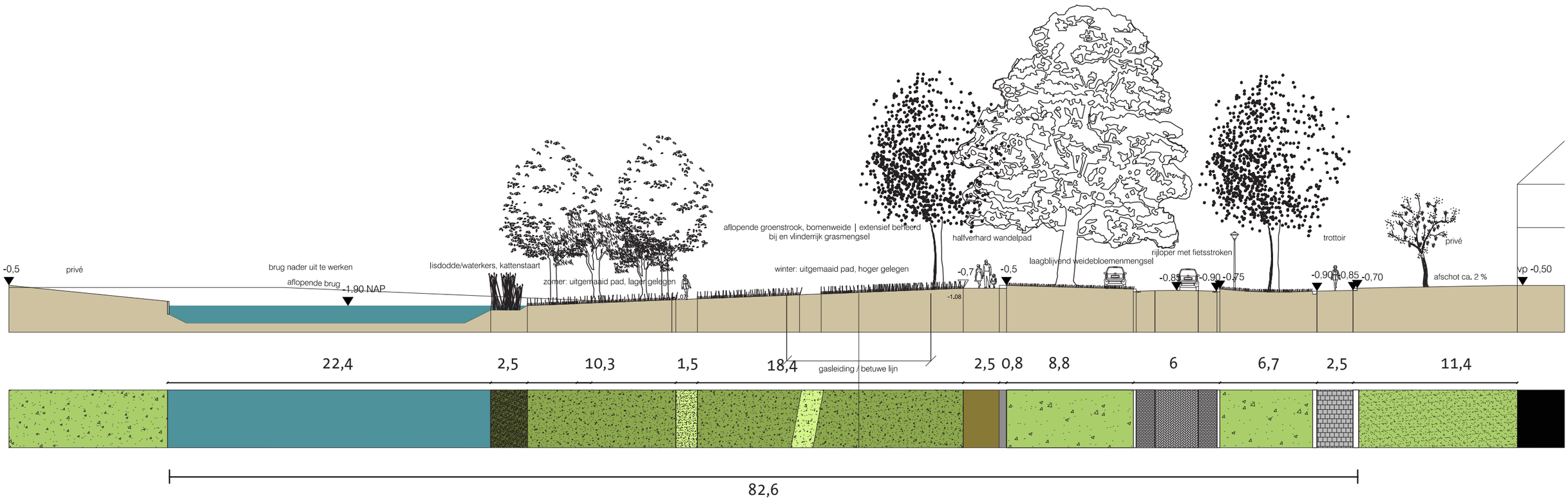

Profiel F-F Appellaantje Oost

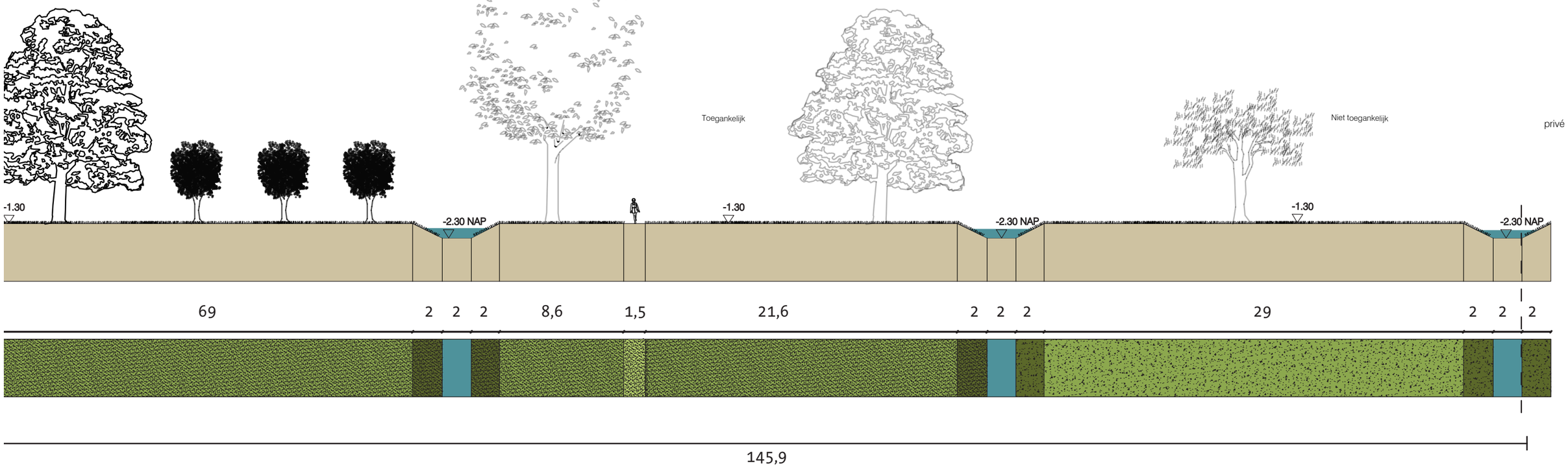
Schaal 1 op 100

Profiel B-B Dorpsweide

Niet op schaal

Profiel H-H ‘t Landje

Niet op schaal